

Oud-Heverlee Dorpshart Sint-Joris-Weert

Nota landschappelijk bodem-, verkennend boor- en proefsleuvenonderzoek: Verslag van Resultaten.

Titel

Nota landschappelijk bodem-, verkennend boor- en proefsleuvenonderzoek Oud-Heverlee, Dorpshart Sint-Joris-Weert: Verslag van Resultaten

Auteur(s)

Wannes van Daele

Margo Van Steenlandt

Erkende archeoloog

2019/00002 INDAR bv

2024/00017 Axel Theyskens

Projectnummer INDAR BV

2025-1088

Projectnummer Onroerend Erfgoed

2026C222 (LBO)

2026C288 (VAB)

2026D255 (PS)

Plaats en datum

Beerse, 7/05/2026

Voorblad

Referentie kaart Beerse 1939: Cartesius.

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
1.1.	Beschrijvend gedeelte	4
1.1.1.	Administratieve gegevens	4
1.1.2.	Onderzoeksopdracht	7
1.1.3.	Aanleiding.....	9
1.1.4.	Archeologische verwachting	11
2.	Landschappelijk bodemonderzoek	13
2.1.	Administratieve gegevens	13
2.2.	Werkwijze en strategie	13
2.2.1.	Algemene bepalingen	13
2.2.2.	Specifieke methodologie	13
2.2.3.	Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie	15
2.3.	Assessmentrapport	17
2.3.1.	Analyse van het landschappelijk bodemonderzoek	17
2.3.2.	Assessment vondsten	23
2.3.3.	Assessment stalen	23
2.3.4.	Conservatieassessment	23
2.3.5.	Assessment sporen en structuren	23
2.4.	Besluit	23
2.4.1.	Datering en interpretatie	23
2.4.2.	Verklaring ontbreken archeologisch ensemble en confrontatie resultaten eerder vooronderzoek	23
2.4.3.	Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen	24
2.4.4.	Beantwoording onderzoeksvragen	26
2.4.5.	Samenvatting	27
3.	verkennd archeologisch booronderzoek	28
3.1.	Administratieve gegevens	28
3.2.	Werkwijze en strategie	28
3.2.1.	Algemene bepalingen	28
3.2.2.	Specifieke methodologie	28
3.2.3.	Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie	29
3.3.	Assessmentrapport	32
3.3.1.	Assessment aardkundige opbouw	32
3.3.2.	Assessment vondsten	34
3.3.3.	Analyse van het verkennende archeologische booronderzoek	34

3.3.4.	Assessment stalen	34
3.3.5.	Conservatieassessment	34
3.3.6.	Assessment sporen en structuren	34
3.4.	Besluit	34
3.4.1.	Datering en interpretatie	34
3.4.2.	Verklaring ontbreken archeologisch ensemble en confrontatie resultaten eerder vooronderzoek	34
3.4.3.	Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen	35
3.4.4.	Beantwoording onderzoeksvragen	35
3.4.5.	Samenvatting	35
4.	Proefsleuvenonderzoek	36
4.1.	Administratieve gegevens	36
4.2.	Werkwijze en strategie	36
4.2.1.	Algemene bepalingen	36
4.2.2.	Specifieke methodologie	36
4.2.3.	Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie	39
4.3.	Assessmentrapport	43
4.3.1.	Assessment aardkundige opbouw	43
4.3.2.	Assessment sporen en structuren	49
4.3.3.	Assessment vondsten	53
4.3.4.	Assessment stalen	53
4.3.5.	Conservatieassessment	53
4.4.	Besluit	54
4.4.1.	Datering en interpretatie	54
4.4.2.	Verklaring ontbreken archeologisch ensemble en confrontatie resultaten eerder vooronderzoek	54
4.4.3.	Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen	54
4.4.4.	Beantwoording onderzoeksvragen	54
4.4.5.	Samenvatting	58
5.	Lijst met figuren	59
6.	Bibliografie	60
7.	Bijlagen	61

I. INLEIDING

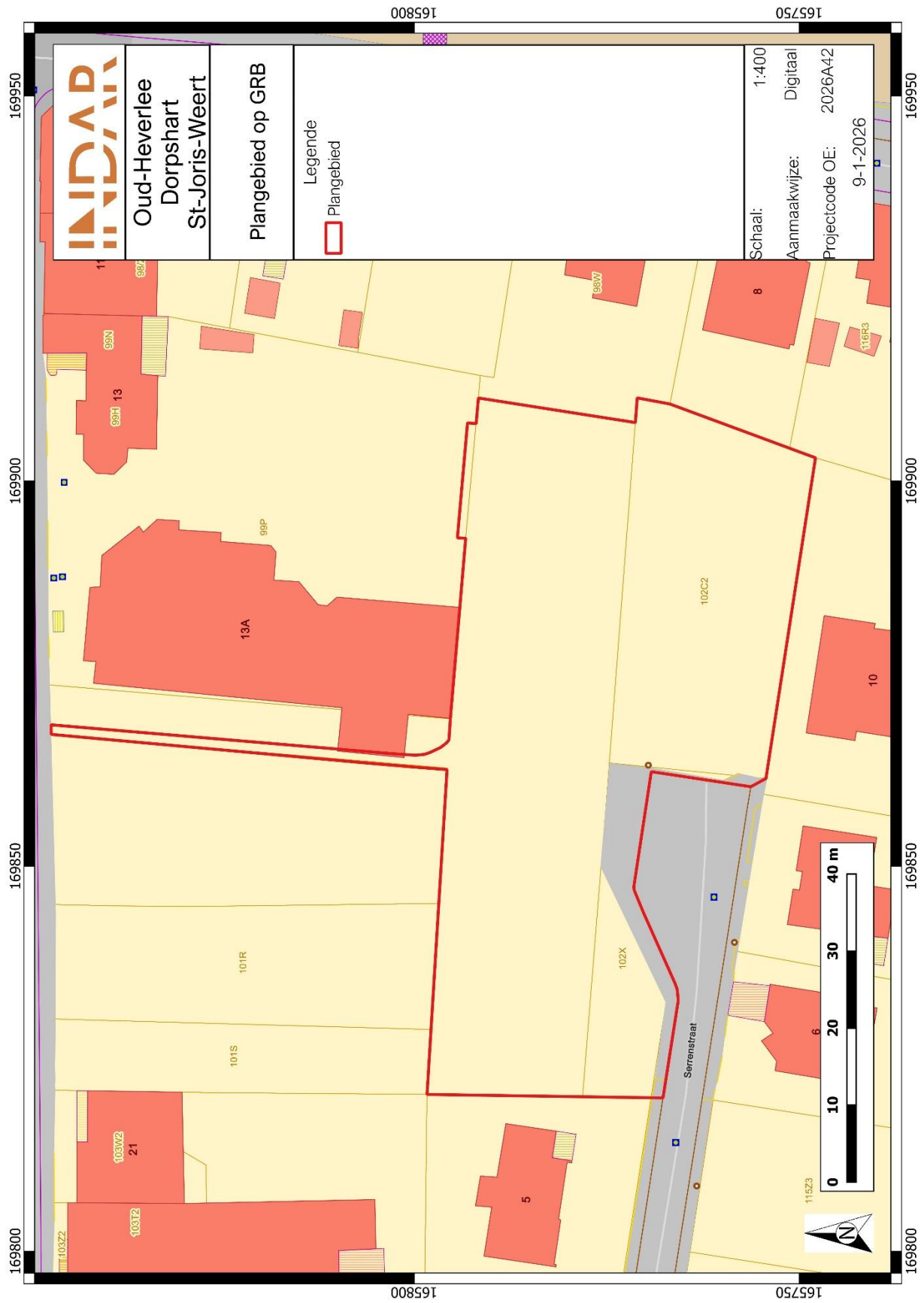
1.1. Beschrijvend gedeelte

1.1.1. Administratieve gegevens

Projectcode INDAR		2025-1088
Projectcode Onroerend Erfgoed	LBO	2026C222
	VAB	2026C288
Locatie	Provincie	Vlaams-Brabant
	Gemeente	Oud-Heverlee
	Deelgemeente	Sint-Joris-Weert
	Straat	Serrenstraat
Kadastrale gegevens	Gemeente	Oud-Heverlee
	Afdeling	5
	Sectie	B
	Percelen	102X,102C2,548A, 99P (gedeeltelijk)
Coördinaten	X-min, Y-min	169820, 165748
	X-max, Y-max	169911, 165798
Oppervlakte plangebied		Ca. 3.289 m ²
Oppervlakte bodemingreep		Ca. 2.204 m ²
Erkend Archeoloog		2019/00002 INDAR BV 2024/00017 Axel Theyskens
Alle plannen die in dit document gebruikt worden, zijn afkomstig van de catalogus van Geopunt Vlaanderen ¹ of het portaal Databank Ondergrond Vlaanderen ² , tenzij anders vermeld wordt.		

¹ GEOPUNT VLAANDEREN 2025 – administratief, historisch, orthofotografisch

² DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN 2025 – geografisch

Figuur 2: Plangebied op de kadastrale kaart (GRB).⁴

⁴ DE RUITER 2026 p.5

1.1.2. Onderzoeksopdracht

De aanleiding van het vooronderzoek met ingreep in de bodem kadert in de uitvoering van het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota DE RUITER 2026 met ID 35532 en projectcode 2026A42. Deze archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van de geplande herinrichting van het terrein langsheen de Serrenstraat, in het dorpshart van St-Joris-Weert. Dit vooronderzoek met ingreep in de bodem maakt onderdeel uit van het archeologisch vooronderzoek in het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014.

Bij de opmaak van de archeologienota werd een bureauonderzoek uitgevoerd. In dit bureauonderzoek werd een archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Op basis van de resultaten van deze verwachting en de geplande bodemingrepen werd in eerste instantie een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, in de vorm van een landschappelijk bodemonderzoek opgelegd. Op basis hiervan wordt beoordeeld of er een paleobodem aanwezig is. Alsook laat het bodemonderzoek toe om uitspraken te doen over de bodembewaring, de verstoringen en de diepte van een eventueel archeologisch vlak te doen. Afhankelijk van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek is eventueel archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem⁵ nodig. Deze onderzoeken hebben tot doel om archeologische sites op te sporen, hun bewaringstoestand en eventuele bedreiging te evalueren. Er wordt gekeken of deze archeologische waarden verstoord worden én of er een potentiële kenniswinst te behalen is bij verdere onderzoeken binnen het plangebied. Het uiteindelijke doel is het formuleren van een advies hoe deze mogelijke archeologische waarden beschermd of onderzocht dienen te worden, of wordt het plangebied vrijgegeven. Dit advies is bindend van zodra de nota is goedgekeurd door Onroerend Erfgoed.

Op basis van het bureauonderzoek werden enkele onderzoeksvragen geformuleerd die minimaal beantwoord moeten worden:

Bodem en paleolandschap

- Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?
- Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?
- Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?
- Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:
- Wat is de aard van dit niveau?
- Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?
- Kan dit niveau gedateerd worden?
- Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?
- Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?
- Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?

⁵ Verkennend en/of waarderend booronderzoek, proefputtenonderzoek en/of proefsleuvenonderzoek.

Sites uit de steentijden en vuursteenconcentraties

- Zijn er steentijdartefacten aanwezig?
- Is er een clustering in de steentijdartefacten aan te wijzen?
- Wat zijn de grenzen van de ruimtelijke spreiding(en) van de steentijdartefacten?
- Wat is de datering van de artefacten?

Sporenbestand

- Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Is er een relatie met omliggende vindplaatsen?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Impact geplande bodemingrepen

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle - archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Motivatie en bepalingen mogelijk verder archeologisch onderzoek

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
- Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

- Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Wat is de financiële impact van eventueel vervolgonderzoek?

Het onderzoeksdoel is bereikt wanneer op basis van het vooronderzoek met ingreep in de bodem een uitspraak kan worden gedaan over de aard, omvang en bewaringstoestand van de archeologische waarden in het plangebied. Hieraan dient een advies gekoppeld te worden voor vrijgave van het terrein, een opgraving of behoud in situ.

1.1.3. Aanleiding

De aanleiding van het vooronderzoek is de aanvraag van de geplande herinrichting van het terrein langsheen de Serrenstraat, in het dorps hart van St-Joris-Weert

De opdrachtgever plant op het terrein een herinrichting, waarbij het terrein beschikbaar wordt gemaakt voor sport- en speelactiviteiten. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden onherroepelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

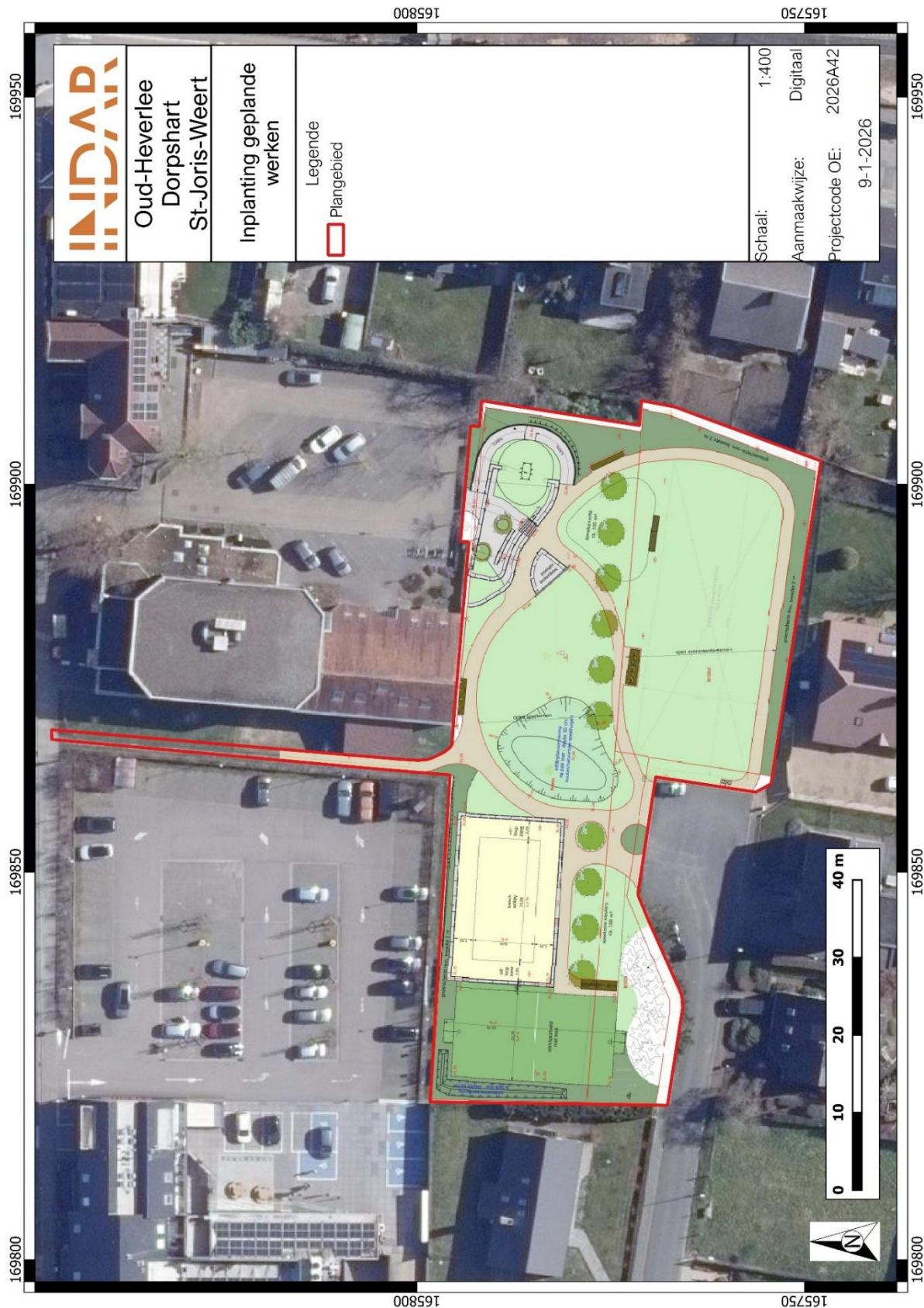
Het braakliggend terrein tussen de Serrenstraat en het ontmoetingscentrum van St-Joris-Weert zal heringericht worden, waarbij het plangebied voorzien wordt van verharding, sport- en spelvoorzieningen.

In de westelijke hoek van het plangebied wordt een omnisportveld voorzien, welke omringd wordt door een kooi. Hierbij worden ook voetbaldoelen aan toegevoegd. Naast het sportveld, in het noorden, komt een veld voor beachvolleybal, gevuld met zand en omringd door een betonnen afboording. In het noordoosten zal een podium worden gebouwd van beton voor een buitenklas. Hierbij komt tevens betonnen zitelementen en bijbehorende trappen en helling voor mindervaliden.

Over het gehele plangebied worden verschillende verharde wandelpaden aangebracht. Hierbij loopt het pad door richting het noorden. In het midden en in het de noordwestelijke hoek komen infiltratiebekken. Daarnaast zal het plangebied omringd worden door een groenzone van 2 m breed. In het zuidwesten staat tevens een kleine naaldbomenbos. Deze zal behouden blijven, maar het bos zal uitgedund worden, zodat het kan dienen als speelbos. In het midden van het terrein zal van oost naar west één rij bomen gepland worden. Overige delen van het terrein blijven behouden zoals deze nu zijn (grasperk) en zal dienen als speelzone of evenemententerrein.

Bij de infiltratiebekken staat een verstoringsdiepte van 50 cm onder het maaiveld aangegeven. Hoewel er van de overige plannen geen verstoringsdiepte gekend is, kan er bij al deze elementen vanuit gegaan worden van een verstoringsdiepte van ca. 50 cm onder het maaiveld. Bij een oppervlakte van ca. 1.085 m² zijn er geen werkzaamheden gepland. Echter bestaat dit uit verschillende versnipperde delen, waarbij de bodem alsnog verstoord kan worden door de omliggende werkzaamheden en het heen en weer rijden van zware machines. Hierbij zal dan alsnog rekening gehouden moeten worden met een verstoringsbuffer van 30 cm onder het maaiveld.

Bij alle werkzaamheden dient een archeologische buffer van 30 cm gerekend te worden door de impact van zware machines die voor compactie van de ondergrond kan zorgen.

Figuur 3: Inplantingsplan van de toekomstige inplanting op orthofoto.⁶

⁶ DE RUITER 2026 p.11

1.1.4. Archeologische verwachting⁷

Het plangebied ligt in de huidige gemeente Sint-Joris-Waver, deelgemeente van Oud-Heverlee. De oudste vermelding van Sint-Joris-Weert dateert uit 1140. De geschiedenis van Weert loopt grotendeels gelijk met de geschiedenis van Oud-Heverlee. Alleen was het dorp veel minder geschikt voor de landbouw, en dus heel wat armer. Oud-Heverlee was deel van de heerlijkheid Heverlee. De heren van Heverlee hadden er hun eigen schepenbank, die ten hoofde ging te Luik en na 1469 te Leuven. In 1977 is de gemeente van Sint-Joris-Weert gefuseerd met Oud-Heverlee.

De omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 28 en 75 m + TAW. Het plangebied ligt hier in een grote vallei waarin verschillende rivieren aanwezig zijn, zoals de Dijle en Leigracht. Ongeveer 211 m ten oosten van het plangebied loopt het gebied op. Aan de westelijke zijde loopt het terrein pas na ca. 1,6 km omhoog. Op geomorfologisch opzicht ligt het plangebied in de Vallei van de Dijle dat het Brabants Plateau doorsnijdt. Het Brabants Plateau wordt gekenmerkt door leemplateaus en diep ingesneden riviervalleien. Het plangebied zelf bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 30 en 35 m + TAW. Hierbij loopt het geleidelijk op van west naar oost, wat overeenkomt met de natuurlijke glooiing van het omliggend landschap. Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem binnen het plangebied gekarteerd als OB (bebouwde zone) en wordt grotendeels omringd door Aba0 (b), Alp, SAF en ZAF. Aba0 (b) wordt gekenmerkt door droge leemgronden met een textuur B-horizont. Alp wordt gekenmerkt door natte tot zeer natte leembodems zonder profiel. SAF bestaat uit een zeer droge tot matig natte lemige zandbodem met weinig duidelijke humus en/of ijzer B-horizont. ZAF bestaat uit zeer droge tot matig natte zandgronden met humus en/of ijzer B-horizont. Bij een proefsleuvenonderzoek aangrenzend aan het huidig plangebied is een dikke ploeglaag aangetroffen met daaronder de aanwezigheid van colluvium en/of Bt-horizont. Het archeologisch niveau begon hier op een diepte tussen de 80 en 100 cm onder het maaiveld.

Het plangebied kent geen archeologische en historische gegevens. De ruime omgeving van het plangebied kent eveneens geen archeologische vondstlocaties. Bij de vooronderzoeken aangrenzend van het huidig plangebied zijn verschillende sporen uit de nieuwe tijd aangetroffen, echter werd hierbij geconcludeerd dat verder onderzoek geen kenniswinst zou opleveren. Met deze reden werden de terreinen vrijgegeven.

De opdrachtgever plant een herinrichting van het terrein, waarbij meerdere sport- en spelelementen aangebracht worden. Hieronder valt onder andere een sportveld, een veld voor beachvolleybal, een betonnen podium met bijbehorende zitplekken, verharding en groenzone. Bij een aantal delen zullen bodemverstoringen plaatsvinden. Dit zijn echter versnipperde delen, waardoor het alsnog mogelijk is dat de bodem hier verstoord gaat worden door omliggende werkzaamheden of het aan- en afrijden van zware machines. Voor alle werkzaamheden kan een verstoring van 50 cm onder het maaiveld gerekend worden. Voor delen waar geen werkzaamheden zullen plaatsvinden wordt een verstoring van 30 cm (archeologische buffer) onder het maaiveld gerekend.

Op basis van bovenstaande gegevens is er een hoge archeologische verwachting toe te schrijven voor sites uit de steentijd. De verwachting voor sites uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen (vroeg, volle en late middeleeuwen) is eerder matig tot laag. Er is een hoge verwachting voor eventuele archeologische sites uit de recentere perioden.

Op basis van bovenstaande archeologische verwachting kan een potentieel op kennisvermeerdering geformuleerd worden. Gelet op het ontbreken van goed onderzochte,

⁷ DE RUITER 2026.

grootschalige archeologische onderzoeken in de omgeving van het plangebied, is er een potentieel op kennisvermeerdering aanwezig.⁸

⁸ DE RUITER, C. (2026).

2. LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK

2.1. Administratieve gegevens

Projectcode INDAR	2025-1088
Projectcode Onroerend Erfgoed	2026C222
Erkend archeoloog	2019/00002 INDAR bv
Veldwerkleider	Wannes van Daele
Datum uitvoering	11/03/2026

2.2. Werkwijze en strategie

2.2.1. Algemene bepalingen

Landschappelijk booronderzoek is een kartering van het terrein waarbij de bodemopbouw en bodembewaring bestudeerd worden.

De algemene bepalingen van een landschappelijk bodemonderzoek, zoals vastgesteld in de Code van Goede Praktijk zijn hier van toepassing.

2.2.2. Specifieke methodologie

In het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota DE RUITER 2026 met ID 35532 en projectcode 2026A42 is volgende methodologie opgenomen:

Binnen het plangebied worden de boringen geplaatst in een verspringend driehoeksgrid van 30 x 20 m. Concreet betekent dit dat er binnen het plangebied 6 boringen geplaatst worden. Mocht ter plaatse blijken dat deze vooropgestelde boorpunten onuitvoerbaar of ontoegankelijk zijn kan de veldwerkleider ter plaatse evalueren en herlokalisieren. Het verplaatste boorpunt wordt in dat geval opnieuw ingemeten en aangeduid op de kaart.

Figuur 4: Situering van de landschappelijke boringen op het orthofoto uit zoals voorgesteld in de archeologienota met ID 35532.

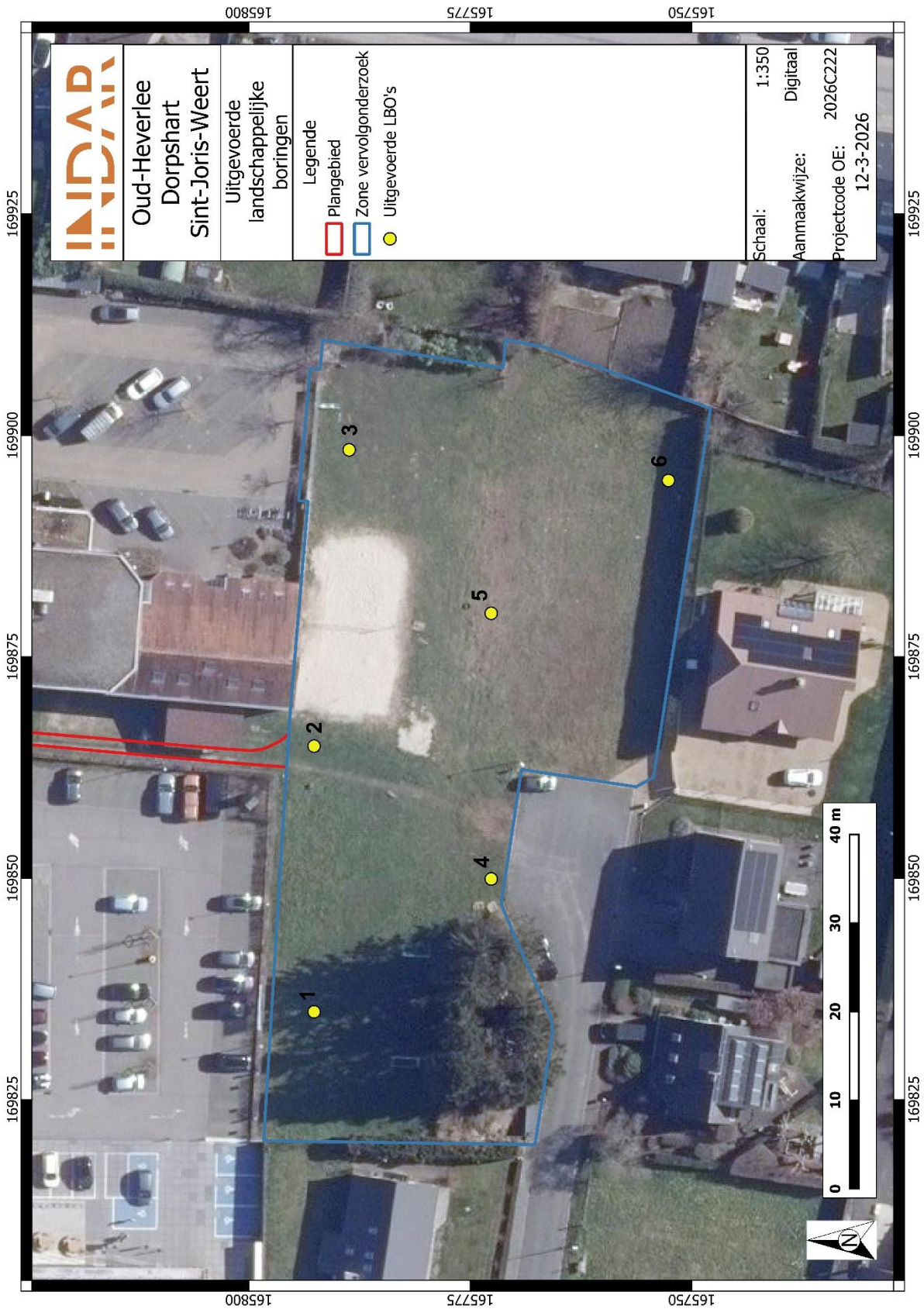
2.2.3. Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie

Binnen het plangebied is een boorgrid van 30 x 20 m gehanteerd. Het booronderzoek is uitgevoerd met een edelmanboor met een diameter van 7 cm. De bodemstalen zijn door archeoloog Wannes van Daele beschreven conform de methodiek om bodems te beschrijven volgens de FAO guidelines for soil description, gepubliceerd in: FAO (2006): Guidelines for Soil Description, 4e editie, Rome. De beschrijvingen en het pedogenetisch profiel werden geregistreerd in het softwarepakket Boorstaten!. De boorprofielen werden gefotografeerd. Tijdens het landschappelijk booronderzoek werden geen vondsten gedaan of sporen aangetroffen. Er werden geen stalen ingezameld en er is ook geen nood aan conservatie.

Boring 3 werd op 120 cm-mv gestuit en enkele meters naar het zuidoosten toe herzet.

Figuur 5: Terreinfo's tijdens de uitvoer van het landschappelijk bodemonderzoek.

Figuur 6: Uitgevoerde landschappelijke boringen op orthofoto.

2.3. Assessmentrapport

2.3.1. Analyse van het landschappelijk bodemonderzoek

Alle 6 landschappelijke boringen konden uitgevoerd worden. Boring 3 werd in eerste instantie op 120 cm -mv gestuit. De boring werd enkele meters naar het zuidoosten toe herzet, waar wel een volledige bodemopbouw kon opgeboord worden.

Er werden twee verschillende types bodemopbouw aangetroffen (zie Figuur 13). Ten eerste is er de opvolging van een A-horizont door een colluviumpakket, gevolgd door een Bt-horizont en C-horizont. Dit werd vastgesteld in boringen 1, 2 en 5. Daarnaast is er de opvolging van een eerste A-horizont door een tweede A-horizont, gevolgd door een Bt-horizont en C-horizont. Dit werd vastgesteld in boringen 3, 4 en 6. De Bt-horizont bevindt zich in beide gevallen op een gelijkaardige diepte. Aangezien bij dit tweede type bodemopbouw geen colluvium werd vastgesteld kan worden verondersteld dat hier nooit colluvium werd afgezet of dat het colluviumpakket werd afgetopt en nadien opgehoogd met materiaal dat zich ontwikkelde tot de tweede A-horizont.

De bodemhorizonten die aanwezig zijn vanaf het maaiveld bestaan uit:

- Een (eerste) **A-horizont** bestaande uit grof droog zwart zandig leem vanaf 0 cm -mv tot maximaal 40 cm -mv. Deze A-horizont werd aangetroffen in alle boringen.
- Onder deze A-horizont bevindt zich (in sommige boringen) een **colluviumpakket**. Deze bestaat uit fijn vochtig bruin leem vanaf 30 cm -mv tot maximaal 90 cm -mv. Er werden geen antropogene inclusies opgemerkt. Het colluviumpakket werd aangetroffen in boringen 1, 2 en 5.
- In de boringen waar geen colluviumpakket aanwezig is bevindt zich een **tweede A-horizont**. Deze bestaat uit (licht)vochtig donkerbruin tot zwart leem met antropogene inclusies zoals baksteen en houtskool vanaf 25 cm -mv tot maximaal 90 cm -mv. De tweede A-horizont werd aangetroffen in boringen 3, 4 en 6.
- Onder het colluviumpakket of de tweede A-horizont bevindt zich in alle boringen een **Bt-horizont**. Deze bestaat uit fijne vochtige (licht)bruine mangaanhoudende kleiige leem vanaf 60 cm -mv tot maximaal 160 cm -mv. De Bt-horizont is 35 tot 80 cm dik.
- Onder de Bt-horizont bevindt zich in alle boringen de **C-horizont**. Deze bestaat bovenaan uit lichtvochtige oranje-bruine ijzerhoudende zandige leem vanaf 125 cm -mv. De horizont wordt dieper beneden het maaiveld minder ijzerhoudend en wordt geel-bruin van kleur vanaf 165 cm -mv.

Voor een gedetailleerde beschrijving van de boringen wordt verwezen naar de boorlijst in de bijlagen bij deze nota.

Op de bodemkaart van Vlaanderen staat het volledige onderzoeksgebied gekarteerd als bebouwde zone (OB). Het gebied net ten zuiden staat gekarteerd als Aba0(b), gekenmerkt door droge leemgronden met een textuur B-horizont. Dit ligt in lijn met de landschappelijke boringen, die allemaal een textuur B-horizont met sterke klei-aanrijking bevatten. De boringen liggen ook in lijn met proefsleuvenonderzoeken net ten noordwesten (ID 11938) en ten noorden (ID 13582) van het onderzoeksgebied, waar evenzeer een Bt-horizont werd aangetroffen.⁹

⁹ DE RUITER, C. 2026

De boringen met colluviumpakket (1,2 en 5) bevinden zich over het algemeen in het lager gedeelte van het plangebied (zie Figuur 14). De boringen met een tweede A-horizont bevinden zich langs de rand van het plangebied.

Figuur 7: Boring 1, met een leesrichting van linksboven naar rechtsonder.

Figuur 8: Boring 2, met een leesrichting van linksboven naar rechtsonder.

Figuur 9: Boring 3, met een leesrichting van linksboven naar rechtsonder.

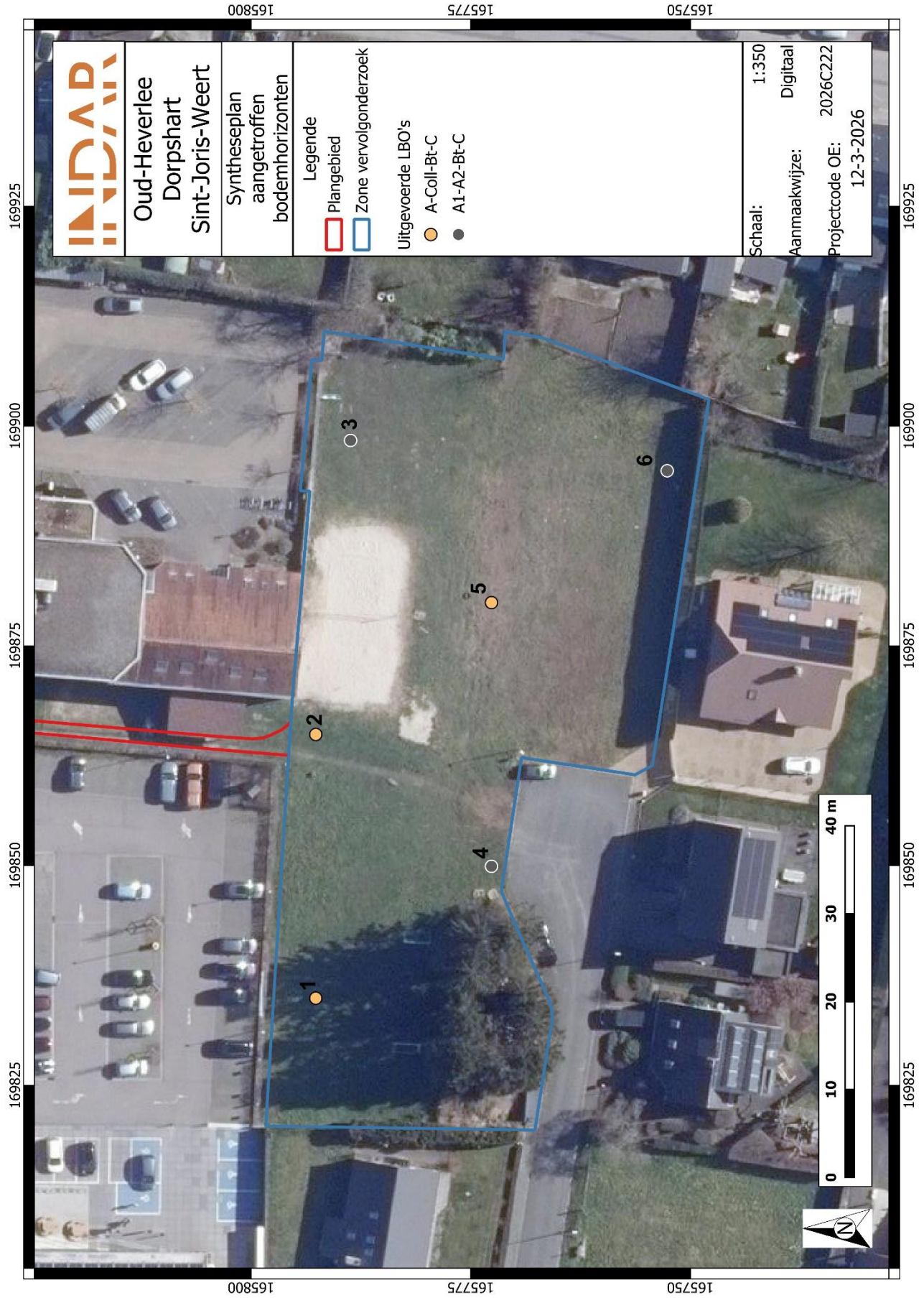
Figuur 10: Boring 4, met een leesrichting van linksboven naar rechtsonder.

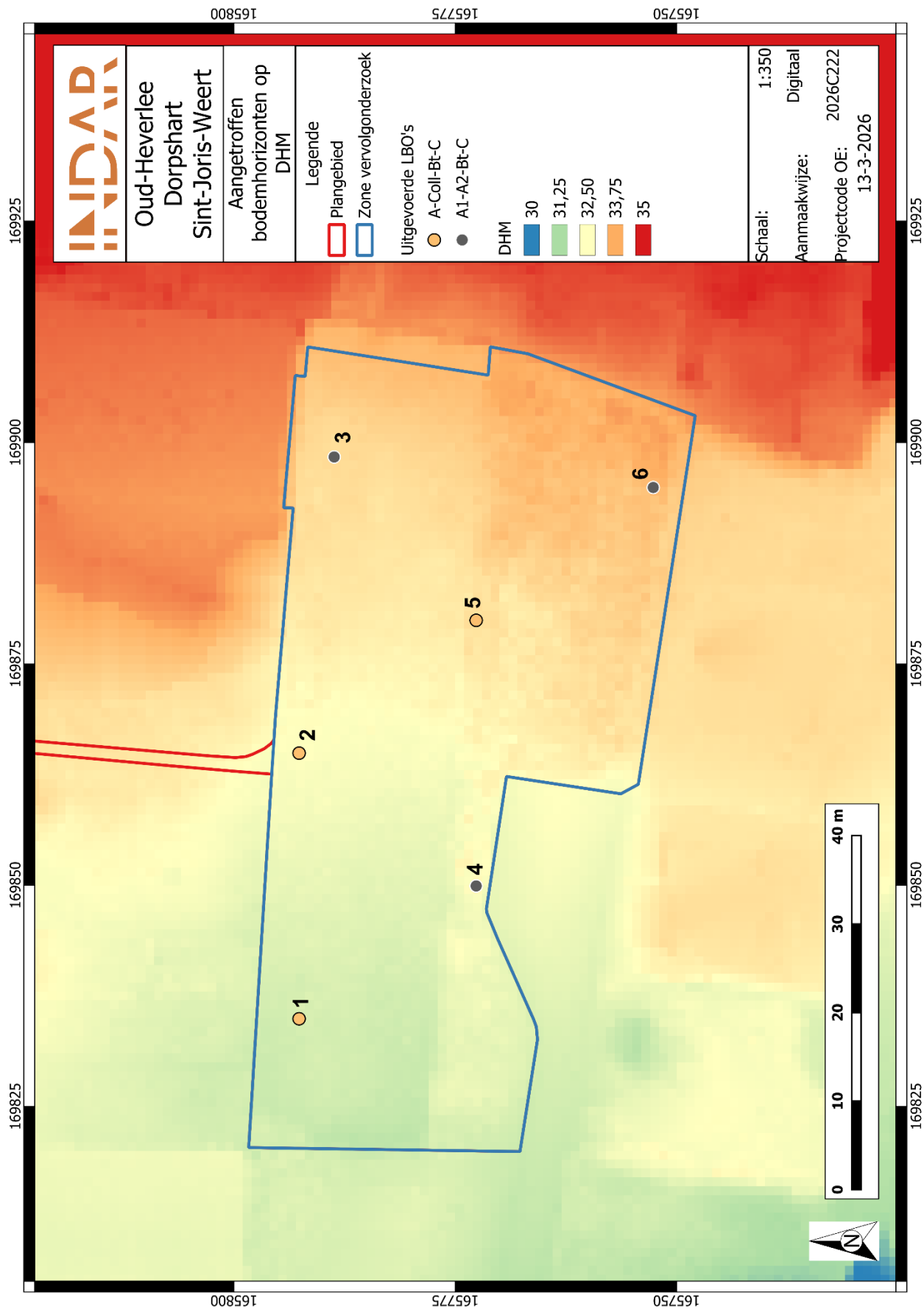
Figuur 11: Boring 5, met een leesrichting van linksboven naar rechtsonder.

Figuur 12: Boring 6, met een leesrichting van linksboven naar rechtsonder.

Figuur 13: Syntheseplan: aangetroffen bodemopbouw bij het landschappelijke booronderzoek.

Figuur 14: syntheseplan aangetroffen bodemopbouw op DHM (m +TAW).

2.3.2. Assessment vondsten

Niet van toepassing.

2.3.3. Assessment stalen

Niet van toepassing.

2.3.4. Conservatieassessment

Niet van toepassing.

2.3.5. Assessment sporen en structuren

Niet van toepassing.

2.4. Besluit

2.4.1. Datering en interpretatie

Landschappelijke boringen hebben uitgewezen dat er meerdere archeologische niveaus aanwezig zijn binnen het plangebied. Het eerste niveau betreft de top van het colluviumpakket, met een bovengrens van 30 tot 40 cm beneden het maaiveld. Het tweede niveau betreft de Bt-horizont, waarin restanten van in situ steentijdvindplaatsen aanwezig kunnen zijn, met een bovengrens van 60 tot 90 cm beneden het maaiveld. Het derde niveau betreft de top van de C-horizont, waarin sporensites het best leesbaar zijn, met een bovengrens van 125 tot 160 cm -mv.

In het Programma van Maatregelen van de archeologienota DE RUITER 2026 met ID 35532 en projectcode 2026A42 werd gesteld dat verder onderzoek nodig is indien het archeologisch niveau hoger zit dan 80 cm onder het maaiveld. De geplande werken hebben namelijk een bodemingreep van 50 cm -mv, met een archeologische buffer van 30 cm. Hierdoor is er sprake van een bodemingreep tot onder of in een eventueel archeologisch niveau. Eventuele archeologische waarden zullen hierdoor worden weggegraven.

Volgens bovenstaande kan gesteld worden dat er niet voldoende informatie aanwezig is over de eventuele aan- of afwezigheid van archeologische sites. Er is wel voldoende informatie aanwezig om te beoordelen dat eventuele archeologische sites verstoord worden door de geplande werkzaamheden. Hierdoor is een behoud in situ onmogelijk.

2.4.2. Verklaring ontbreken archeologisch ensemble en confrontatie resultaten eerder vooronderzoek

Op basis van het bureauonderzoek werd er een hoge archeologische verwachting toe te schrijven voor sites uit de steentijd. De verwachting voor sites uit de metaaltijden, Romeinse periode en

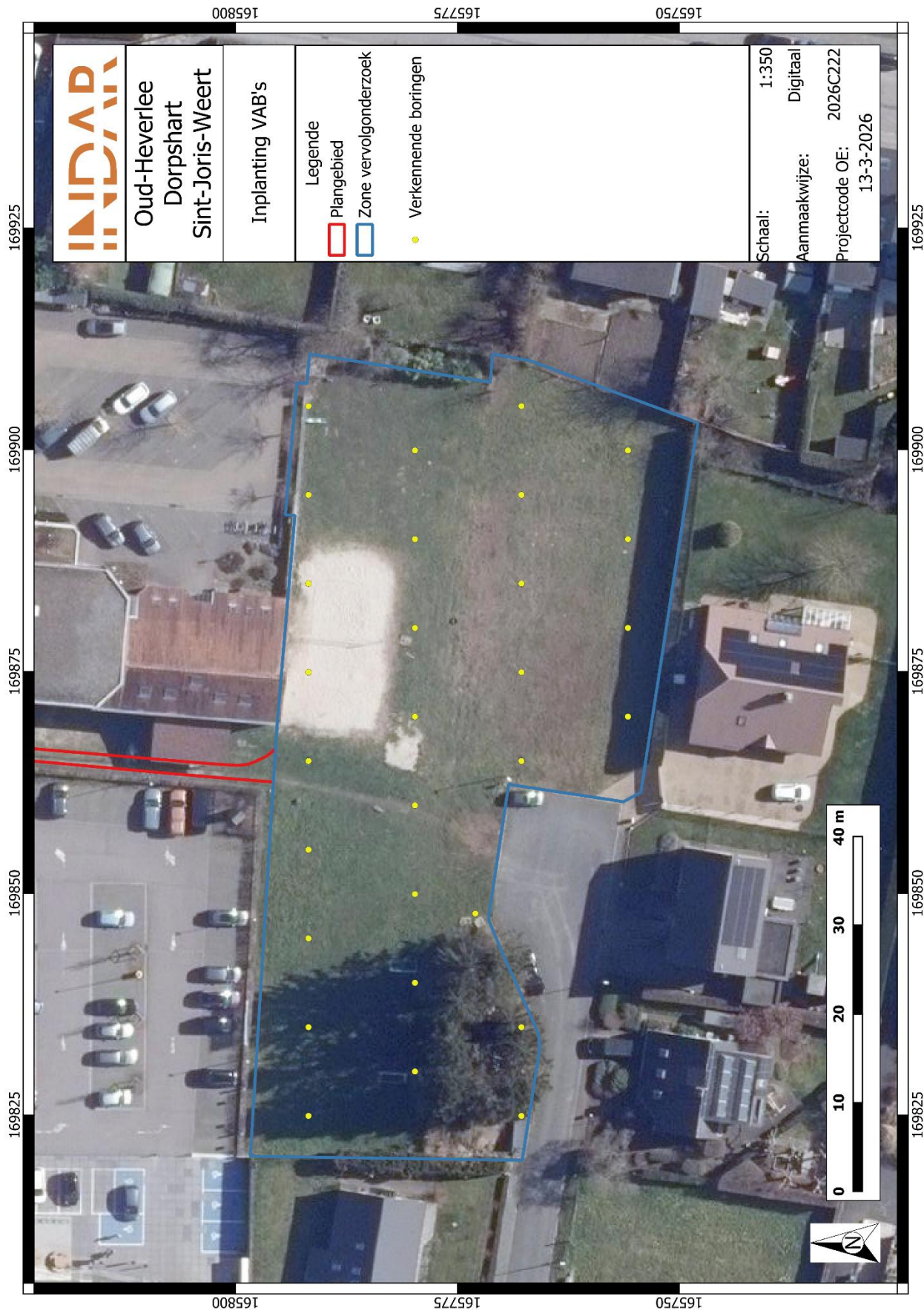
middeleeuwen (vroeg, volle en late middeleeuwen) is eerder matig tot laag. Er is een hoge verwachting voor eventuele archeologische sites uit de recentere perioden.

Tijdens het landschappelijke booronderzoek werden eventuele archeologische niveaus aangetroffen op een diepte van 30 tot 160 cm beneden het maaiveld. Er werden geen indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische site. Aangezien de geplande werkzaamheden de eventuele archeologische niveaus verstoren, is verder onderzoek noodzakelijk.

2.4.3. Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het landschappelijk booronderzoek te Oud-Heverlee, Dorpshart Sint-Joris-Weert, leverde geen archeologische relevante vondsten of sporen op. Uit het landschappelijke booronderzoek blijkt dat eventuele archeologische niveaus verstoord worden door de geplande werkzaamheden. Hierdoor is verder onderzoek noodzakelijk. Vanwege de aanwezigheid van een intacte bodemopbouw met een duidelijke textuur B-horizont wordt een verkennend booronderzoek geadviseerd voor de opsporing van steentijdvindplaatsen. Als het verkennend booronderzoek en eventueel vervolgonderzoek in functie van steentijdsites is afgerond, wordt geadviseerd om een proefsleuvenonderzoek uit te voeren om eventuele sporensites op te sporen.

Aangezien er in alle boringen een bewaarde Bt-horizont werd aangetroffen wordt voor het hele onderzoeksgebied (3.214 m²) verkennende archeologische boringen aanbevolen in een grid van 10 x 12 meter. Op basis van voornoemd advies, dienen er in totaal 29 verkennende archeologische boringen uitgevoerd te worden.

Figuur 15: inplanting van de verkennde archeologische boringen.

2.4.4. Beantwoording onderzoeksvragen

Bodem

- Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?

Op basis van het landschappelijk booronderzoek is het typeprofiel van het plangebied een A/Colluvium/Bt/C-bodemopbouw. In drie van de zes boringen is er geen colluviumpakket aanwezig, maar wel een tweede A-horizont. Het colluviumpakket wordt geassocieerd met erosie. De B-horizont wordt geassocieerd met bodemprocessen als kleurontwikkeling, structuurontwikkeling en illuvatie. Er werd een duidelijke klei-aanrijking waargenomen.

- Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?

Het plangebied ligt in de vallei van de Dijle die het Brabants plateau doorsnijdt. Het plangebied loopt geleidelijk af van oost naar west, wat het colluviumpakket verklaart. Dit kan bijgedragen hebben tot de bewaring van de Bt-horizont.

- Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?

Ja.

- Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten:

- o Wat is de aard van dit niveau?

Het eerste niveau betreft de top van het colluviumpakket. Het tweede niveau betreft de Bt-horizont, waarin restanten van in situ steentijdvindplaatsen aanwezig kunnen zijn. Het derde niveau betreft de top van de C-horizont, waarin sporensites het best leesbaar zijn.

- o Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?

Het colluviumpakket heeft een bovengrens van 30 tot 40 cm beneden het maaiveld. De Bt-horizont heeft een bovengrens van 60 tot 90 cm beneden het maaiveld. De C-horizont, heeft een bovengrens van 125 tot 160 cm-mv.

- o Kan dit niveau gedateerd worden?

De Bt-horizont kan niet gedateerd worden. De C-horizont kan gedateerd worden als eolische leem uit het midden en laat weichseliaan.

- o Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?

Er zijn geen indicatoren dat er een verband is met een archeologische site. Enkel verder vooronderzoek kan hierover meer duiding geven.

- o Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?

Het colluviumpakket is in drie van de zes boringen bewaard. De Bt-horizont is in alle boringen goed bewaard.

- Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?

De geplande werken hebben een bodemingreep van 50 cm -mv, met een archeologische buffer van 30 cm. Hierdoor is er sprake van een bodemingreep tot onder of in een eventueel archeologisch niveau. Eventuele archeologische waarden zullen hierdoor worden weggegraven.

2.4.5. Samenvatting

Landschappelijke boringen hebben uitgewezen dat potentiële archeologische niveaus zich binnen het onderzoeksgebied bevinden op dieptes vanaf 30 à 40 cm beneden het maaiveld. De geplande werken hebben een bodemingreep van 50 cm -mv, met een archeologische buffer van 30 cm. Hierdoor is er sprake van een bodemingreep tot onder of in een eventueel archeologisch niveau. Eventuele archeologische waarden zullen hierdoor worden weggegraven.

Hierdoor is verder onderzoek noodzakelijk. Vanwege de aanwezigheid van een goed bewaarde bodemopbouw met een duidelijke textuur B-horizont, wordt een verkennend booronderzoek geadviseerd voor de opsporing van steentijdvindplaatsen. Als het verkennend booronderzoek en eventueel vervolgonderzoek is afgerond, wordt geadviseerd om een proefsleuvenonderzoek uit te voeren om eventuele sporensites op te sporen zoals beschreven staat in het bekrachtigde programma van maatregelen van de archeologienota voorafgaand aan deze nota.

Op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek wordt, in een zone van ca. 3.214 m², een verkennend archeologisch booronderzoek geadviseerd in een verspringend driehoeksgrid van 10 x 12 m. Dit resulteert in 29 verkennende archeologische boringen.

3. VERKENNEND ARCHEOLOGISCH BOORONDERZOEK

3.1. Administratieve gegevens

Projectcode INDAR	2025-1088
Projectcode Onroerend Erfgoed	2026C288
Erkend archeoloog	2024/00017 Axel Theyskens
Veldwerkleider	Axel Theyskens
Betrokken actoren	Wannes van Daele
Datum uitvoering	23/03/2026

3.2. Werkwijze en strategie

3.2.1. Algemene bepalingen

Archeologisch booronderzoek heeft tot doel het opsporen van steentijdvindplaatsen. Dergelijke vindplaatsen kenmerken zich voornamelijk door een verspreiding van losse vondsten. Bij een archeologisch booronderzoek wordt de bodem op een systematische wijze bemonsterd waardoor eventuele verspreidingen van vondsten in kaart worden gebracht.

Een verkennend archeologisch booronderzoek is een evaluatie van een terrein waar een goede bodembewaring werd aangetroffen. Indien hieruit blijkt dat er steentijdvindplaatsen aanwezig zijn, dient een waarderend archeologisch booronderzoek uitgevoerd te worden, waarbij de aangetroffen site verder geëvalueerd en afgebakend wordt.

De algemene bepalingen van een archeologisch booronderzoek, zoals vastgesteld in de Code van Goede Praktijk zijn hier van toepassing.

3.2.2. Specifieke methodologie

In het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota DE RUITER 2026 met ID 35532 en projectcode 2026A42 is volgende methodologie opgenomen:

De verkennende archeologische boringen worden geplaatst op locaties waar een bewaarde paleobodem aanwezig is en dus een verwachting voor intacte steentijdsites is. De boringen worden geplaatst in een verspringend driehoeksgrid met een afstand van 10 m tussen de raaien en 12 m tussen de boringen in een raai. Concreet betekent dit dat er binnen het plangebied 7 boringen geplaatst worden. Mocht ter plaatse blijken dat deze vooropgestelde boorpunten onuitvoerbaar of ontoegankelijk zijn kan de veldwerkleider ter plaatse evalueren en herlokalisieren. Het verplaatste boorpunt wordt in dat geval opnieuw ingemeten en aangeduid op de kaart.

Aangezien er in alle boringen een bewaarde Bt-horizont werd aangetroffen wordt voor het hele onderzoeksgebied (3.214 m²) verkennende archeologische boringen aanbevolen in een grid van 10 x 12 meter. Op basis van voornoemd advies, dienen er in totaal 29 verkennende archeologische boringen uitgevoerd te worden.

Figuur 16: Situering van de verkennende boringen op het orthofoto.

3.2.3. Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie

Alle boringen konden uitgevoerd worden volgens het vooropgestelde plan. Enkel boring 19 is gestuit op 60 cm onder het maaiveld doordat de bodem hier verstoord was. Verder werd het onderzoek echter volledig uitgevoerd conform de opgestelde methode en strategie en conform de Code van Goede Praktijk.

Op 23 maart 2026 werden door Axel Theyskens (veldwerkleider) en Wannes van Daele (archeoloog) 29 boringen geplaatst binnen het plangebied. De bedoeling van de verkennende boringen is het opsporen van steentijdsites binnen het plangebied. De boringen zijn handmatig uitgevoerd met een edelmanboor met een diameter van 12 cm.

Alle opgeboorde sediment werd beschreven en per aardkundige eenheid ingezameld. De beschrijving van de aardkundige eenheden is gebaseerd op de omschrijving van het landschappelijk booronderzoek. Aangezien tijdens het landschappelijk booronderzoek van elke bodemlaag reeds alle vereiste criteria zijn beschreven, is een dergelijke gedetailleerde bodembeschrijving niet meer uitgevoerd tijdens het verkennend archeologisch booronderzoek. Relevante aardkundige of archeologische fenomenen werden wel in detail beschreven. Alle

boringen werden ingemeten door middel van een GPS en kregen een uniek boornummer. Nadien werden alle ingezamelde monsters ter plaatse nat uitgezeefd op een zeef met maaswijdte van 1,91 mm. De zeefresten zijn onder een continue temperatuur van ca. 18°C gedroogd. Van zodra het zeefresidu volledig gedroogd was, werden de zeefresten nagekeken op de aanwezigheid van archeologische indicatoren waarbij speciale aandacht uitgaat naar lithisch materiaal, houtskool, verbrande hazelnootdoppen, verbrand bot, aardewerk, enzoverder. Hierbij werd voornamelijk aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van (micro)chips die een indicatie zijn van het ter plaatse produceren van lithische artefacten. Alle archeologisch relevante vondsten en indicatoren zijn verpakt en hebben een uniek vondstnummer gekregen.

Figuur 17: Uitgevoerde verkennende boringen op orthofoto.

3.3. Assessmentrapport

3.3.1. Assessment aardkundige opbouw

De bodemkundige opbouw werd reeds onderzocht en uitvoerig besproken tijdens het landschappelijke booronderzoek. Gezien het uitgebreide landschappelijke booronderzoek zijn geen aanvullende, gedetailleerde beschrijvingen gebeurd.

In 5 boringen werd een AC-profiel aangeboord. Dit betreffen boornummers 16 t/m 18, 26 en 28. Daarnaast is boring 19 gestuit op 60 cm onder het maaiveld. In al deze boringen was een puinlaag aanwezig, waardoor er geen Bt-horizont meer aanwezig was. De C-horizont werd hier aangetroffen tussen de 100 en 140 cm onder het maaiveld.

In de overige boringen werd wel een Bt-horizont aangetroffen. Deze begon op een diepte tussen de 50 en 100 cm onder het maaiveld.

Figuur 18: Aangetroffen bodem tijdens het verkennend archeologisch booronderzoek.

3.3.2. Assessment vondsten

Na afloop van het archeologische booronderzoek werden alle monsters uitgezeefd, gedroogd en bestudeerd op de aanwezigheid van artefacten en indicatoren van menselijke aanwezigheid. Hierbij werd eveneens de ploeglaag uitgezeefd en bekeken. Hierbij kan nagegaan worden of er verploegde archeologische vindplaatsen aanwezig zijn.

In de zeefresiduen zijn geen indicatoren aangetroffen van de menselijke aanwezigheid binnen het plangebied. Het residu bestond voornamelijk uit grote stukken zandsteen en grind. Zowel voor de steentijd als voor jongere periodes waren er geen artefacten aanwezig binnen de boringen.

3.3.3. Analyse van het verkennende archeologische booronderzoek

Tijdens het verkennend archeologisch booronderzoek zijn er geen artefacten aangetroffen welke wijzen op de aanwezigheid van steentijdsites. Tevens zijn er geen aanwijzingen gevonden voor eventuele jongere periodes.

Gezien het vondstmateriaal van de verkennende archeologische boringen niet bestaat uit antropogene artefacten en niet van belang zijn voor het verdere archeologisch onderzoek, worden alle vondsten van de boringen gedeselecteerd voor deponering.

3.3.4. Assessment stalen

Niet van toepassing.

3.3.5. Conservatieassessment

Niet van toepassing.

3.3.6. Assessment sporen en structuren

Niet van toepassing.

3.4. Besluit

3.4.1. Datering en interpretatie

Tijdens de analyse van het zeefresidu werden geen artefacten aangetroffen welke wijzen op menselijke aanwezigheid, Hiermee kan gestaafd worden dat de kans op het aantreffen van steentijdsites nihil is. Wel is het nog mogelijk om sporensites van het neolithicum tot aan de nieuwe tijd aan te treffen. Hiervoor is een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk.

3.4.2. Verklaring ontbreken archeologisch ensemble en confrontatie resultaten eerder vooronderzoek

Op basis van het bureauonderzoek werd er een hoge archeologische verwachting toe geschreven voor sites uit de steentijd. De verwachting voor sites uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen (vroeg, volle en late middeleeuwen) was eerder matig tot laag. Er was een hoge

verwachting voor eventuele archeologische sites uit de recentere perioden. Tijdens het verkennend archeologisch booronderzoek werd de Bt-horizont aangetroffen op een diepte van 50 en 100 cm beneden het maaiveld. Er werden geen indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische site. Aangezien de geplande werkzaamheden de eventuele archeologische niveaus verstoren, is verder onderzoek noodzakelijk.

3.4.3. Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Tijdens het verkennend archeologisch booronderzoek zijn geen archeologisch relevante vondsten aangetroffen. Het potentieel op kenniswinst met betrekking tot steentijdvindplaatsen is verder nihil. INDAR Bv adviseert hierbij om in de volgende fase van het onderzoek over te gaan naar het proefsleuvenonderzoek.

3.4.4. Beantwoording onderzoeksvragen

Sites uit de steentijden en vuursteenconcentraties

- Zijn er steentijdartefacten aanwezig?

Nee.

- Is er een clustering in de steentijdartefacten aan te wijzen?

Niet van toepassing

- Wat zijn de grenzen van de ruimtelijke spreiding(en) van de steentijdartefacten?

Niet van toepassing

- Wat is de datering van de artefacten?

Niet van toepassing.

3.4.5. Samenvatting

Op 23 maart 2026 werd het verkennend archeologisch booronderzoek uitgevoerd, na het aantreffen van een Bt-horizont over het gehele onderzoeksterrein. Hierbij zijn 29 boringen uitgevoerd, waarbij 5 boringen bestonden uit een AC-horizont en één boring was gestuit. In de bodem van deze 6 boringen was puin aanwezig, waardoor met zekerheid gezegd kan worden dat hier de bodem verstoord was. Bij de overige boringen was wel een Bt-horizont te herkennen. Binnen deze boringen zijn geen indicatoren aangetroffen van menselijke aanwezigheid. Er kan hierdoor met zekerheid gezegd worden dat de kans op het aantreffen van steentijdsites nihil is. Wel bestaat er nog een mogelijkheid op het aantreffen van sporensites uit jongere periodes. Hiervoor is het uitvoeren van een proefsleuvenonderzoek noodzakelijk.

4. PROEFSLEUVENONDERZOEK

4.1. Administratieve gegevens

Projectcode INDAR	2025-1088
Projectcode Onroerend Erfgoed	2026D255
Erkend archeoloog	2024/00017 Axel Theyskens
Veldwerkleider	2024/00017 Axel Theyskens
Betrokken actoren	2025/00002 Margo Van Steenlandt
Datum uitvoering	5/05/2026

4.2. Werkwijze en strategie

4.2.1. Algemene bepalingen

Een proefsleuvenonderzoek is bij uitstek de methode om archeologische sporensites te onderzoeken. Hierbij worden transecten doorheen het landschap aangelegd tot op het eerste relevante archeologische niveau.

De algemene bepalingen van een proefsleuvenonderzoek, zoals vastgesteld in de Code van Goede Praktijk, zijn hier van toepassing.

4.2.2. Specifieke methodologie

In het programma van maatregelen zoals opgemaakt in de archeologienota DE RUITER 2026 met ID 35532 en projectcode 2026A42 is volgende methodologie opgenomen:

“In totaal dienen er binnen het plangebied 3 proefsleuven aangelegd te worden met een west-oost oriëntatie. De proefsleuven hebben een totale lengte van 187 m waarmee er in totaal 374 m² oftewel 11,6 % van het plangebied onderzocht wordt.

De proefsleuven worden, indien nodig, aangevuld met kijkvensters zodat een totale dekking van 12,5% van de totale te onderzoeken oppervlakte bekomen wordt. Deze kijkvensters worden dusdanig aangelegd dat een duidelijk beeld verkregen wordt omtrent de aan- of afwezigheid, bewaring en aard van eventuele archeologische sites.

De aanleg van deze sleuven gebeurt met een graafmachine met een gladde graafbak van 1,80 m tot 2 m breed. Het eerste vlak wordt aangelegd op een eerste leesbaar archeologisch niveau. Indien er meerdere archeologische niveaus aanwezig zijn, wordt elk niveau apart geregistreerd en gewaardeerd.

Een selectie van de sporen wordt gecoupeerd, zodat een beantwoording van de onderzoeksvragen mogelijk is. In diepe sporen zoals waterputten en waterkuilen wordt een boring geplaatst om een evaluatie van de bewaringstoestand en type van spoor mogelijk te maken. Per sleuf wordt machinaal een profielput aangelegd. Deze profielputten worden door een assistent-aardkundige beschreven conform de code goede praktijk.

Alle sporen worden onderzocht door middel van een metaaldetector. Hierbij wordt geregistreerd welke sporen een signaal geven. Eventuele vondsten die zich aan de oppervlakte bevinden of aan het licht komen tijdens het couperen worden ingezameld.

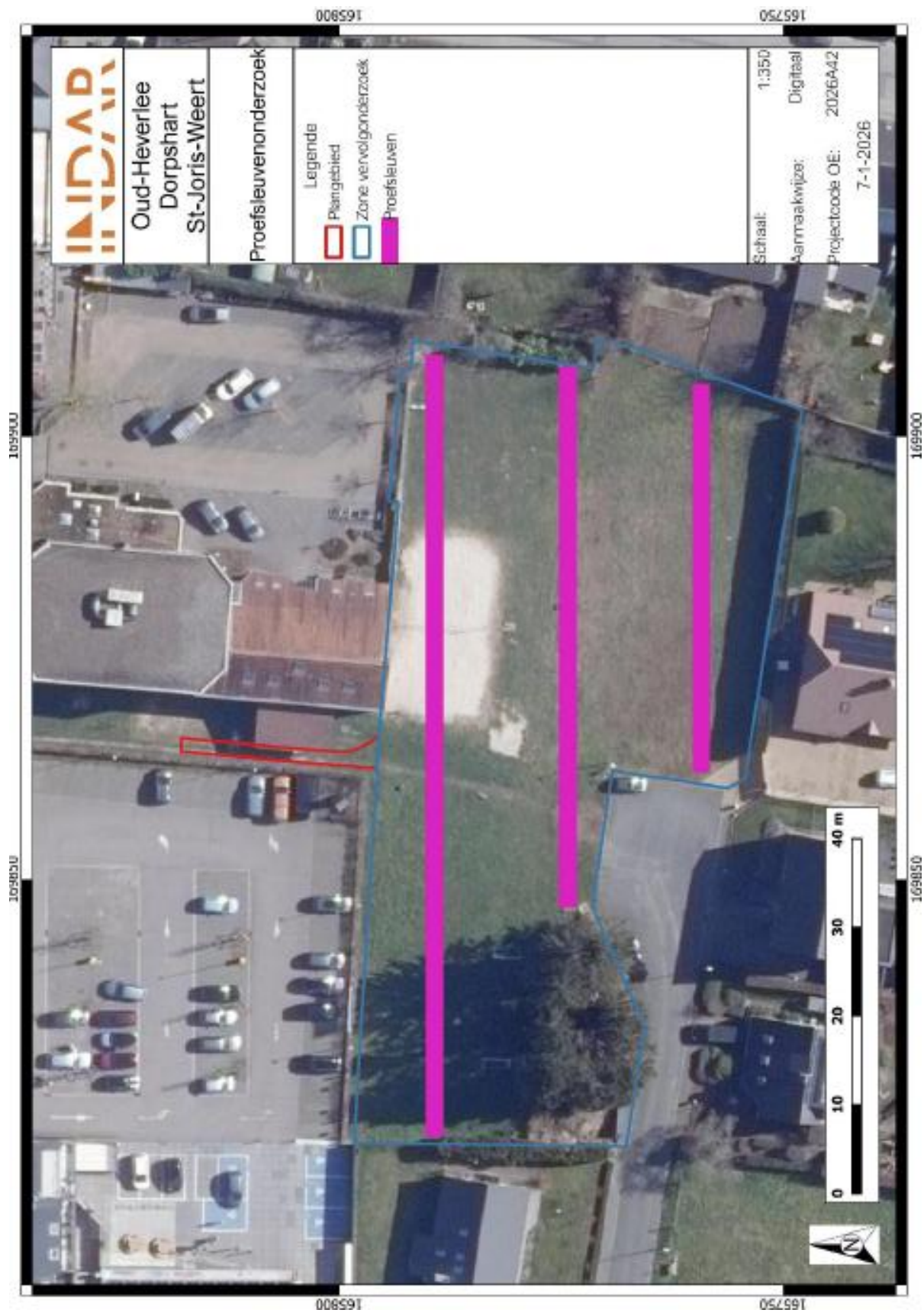
Gelet op de reeds uitgevoerde onderzoeken om de steentijdverwachting na te gaan is de aanwezigheid van een prehistorische site weinig waarschijnlijk maar kan zéér lokaal toch nog een steentijdsite aanwezig zijn die bij de voorgaande onderzoeken niet werd gedetecteerd. Hierdoor dient tijdens de graafwerken aandacht te worden geschonken aan eventuele concentraties van lithische artefacten. Indien er lithische artefacten worden aangetroffen, moet er een inschatting worden gemaakt of het om verspreide, losse vondsten gaat of om concentraties van lithisch materiaal. Steentijd artefacten worden individueel ingemeten, ingezameld en bestudeerd door een specialist.

Na afloop van het proefsleuvenonderzoek worden alle aangelegde sleuven en kijkvensters gedicht. Hierbij mag de graafmachine niet over de aangelegde vlakken rijden. Kwetsbare sporen (bijvoorbeeld graven) worden afgedekt door een doek of plastic en worden op een hoger liggend niveau gemarkeerd (bijvoorbeeld door een houten paaltje). Hierdoor kunnen deze sporen bij een eventueel vervolgonderzoek snel opgespoord worden en gevrijwaard worden van eventuele verstoringen.

De veldwerkleider moet voldoen aan de voorwaarden zoals gesteld in de Code Goede Praktijk. Tevens dient de veldwerkleider te beschikken over 150 dagen veldwerkervaring op landelijke sites in Vlaams-Brabant.

Het onderzoek is succesvol wanneer een gefundeerde uitspraak kan worden gedaan over de aanwezigheid, de aard en omvang van een archeologische site.”¹⁰

¹⁰ DE RUITER, C. (2026).

Figuur 19: Plangebied op kadasterkaart (GRB) met weergave van de geplande proefsleuven.¹¹

¹¹ DE RUITER 2026, p. 22.

4.2.3. Uitgevoerde methodologie en afwijkingen van de opgestelde methodologie

Tijdens de uitvoering van het proefsleuvenonderzoek diende niet afgeweken te worden van het voorgestelde sleuvenplan. Het terrein was aanvankelijk in gebruik als groen plein met voetbal- en volleybalvelden zonder greppels, bomen of bebouwing die de uitvoer van het onderzoek hadden kunnen bemoeilijken. Ze waren dan ook vrij waardoor de drie proefsleuven in zijn geheel uitgevoerd konden worden, aangevuld door een kijkvenster aan werkput 2, ter hoogte van de aangetroffen sporen. Dit kijkvenster werd gegraven om voldoende inzicht te krijgen in de aard en spreiding van de aangetroffen sporen. In totaal werd er ca. 366 m² onderzocht tijdens het proefsleuvenonderzoek. Dit komt overeen met ca. 11,4 % van de totale oppervlakte van het onderzoeksgebied.

Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd op dinsdag 5 mei 2026, onder leiding van erkend archeoloog Axel Theyskens en archeologe Margo Van Steenlandt. De sleuven werden aangelegd door middel van een kraan van 19 ton, op rupsbanden met een gladde kraanbak van 1,80 m breed. De teelaarde werd laagsgewijs verdiept tot op het eerste archeologische niveau. Bij het verdiepen van de teelaarde werd elke laag afgespeurd op eventuele vondsten. De sleuven en aangetroffen sporen werden gedocumenteerd door middel van overzichtsfoto's. Verspreid over het terrein werden drie profielputten en één controleprofiel aangelegd, teneinde een goed beeld te verkrijgen van de aanwezige bodemopbouw. Deze profielen werden gefotografeerd en ingetekend.

Alle aangelegde sleuven, aangetroffen sporen, profielen en hoogtes werden ingemeten door middel van een GPS. Indien een spoor zich tegen de putwand bevond, werd het werkputprofiel opgeschoond om de relatie tussen het spoor en de bodemhorizonten te registreren. Sporen-, foto- en vondstenlijsten werden digitaal geregistreerd in het veld. Gebruik makend van een GIS omgeving werden de verzamelde data verwerkt tot een gedetailleerd en overzichtelijk grondplan.

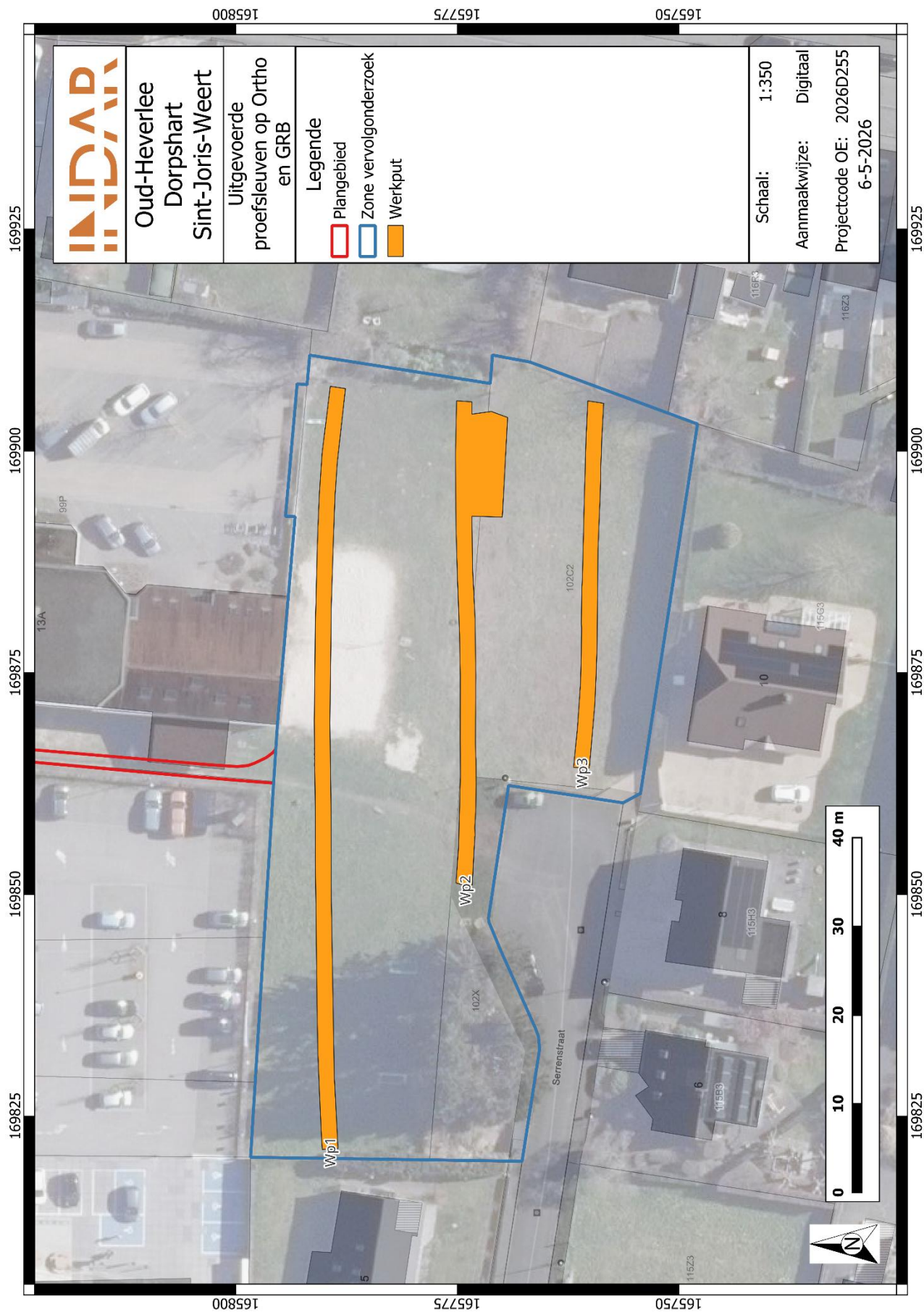

Figuur 20: Terreinfo's tijdens de uitvoer van het proefsleuvenonderzoek.

Figuur 21: Zicht op werkput 1 (boven), werkput 2 en het kijkvenster aan werkput 2 (midden) en werkput 3 (onder).

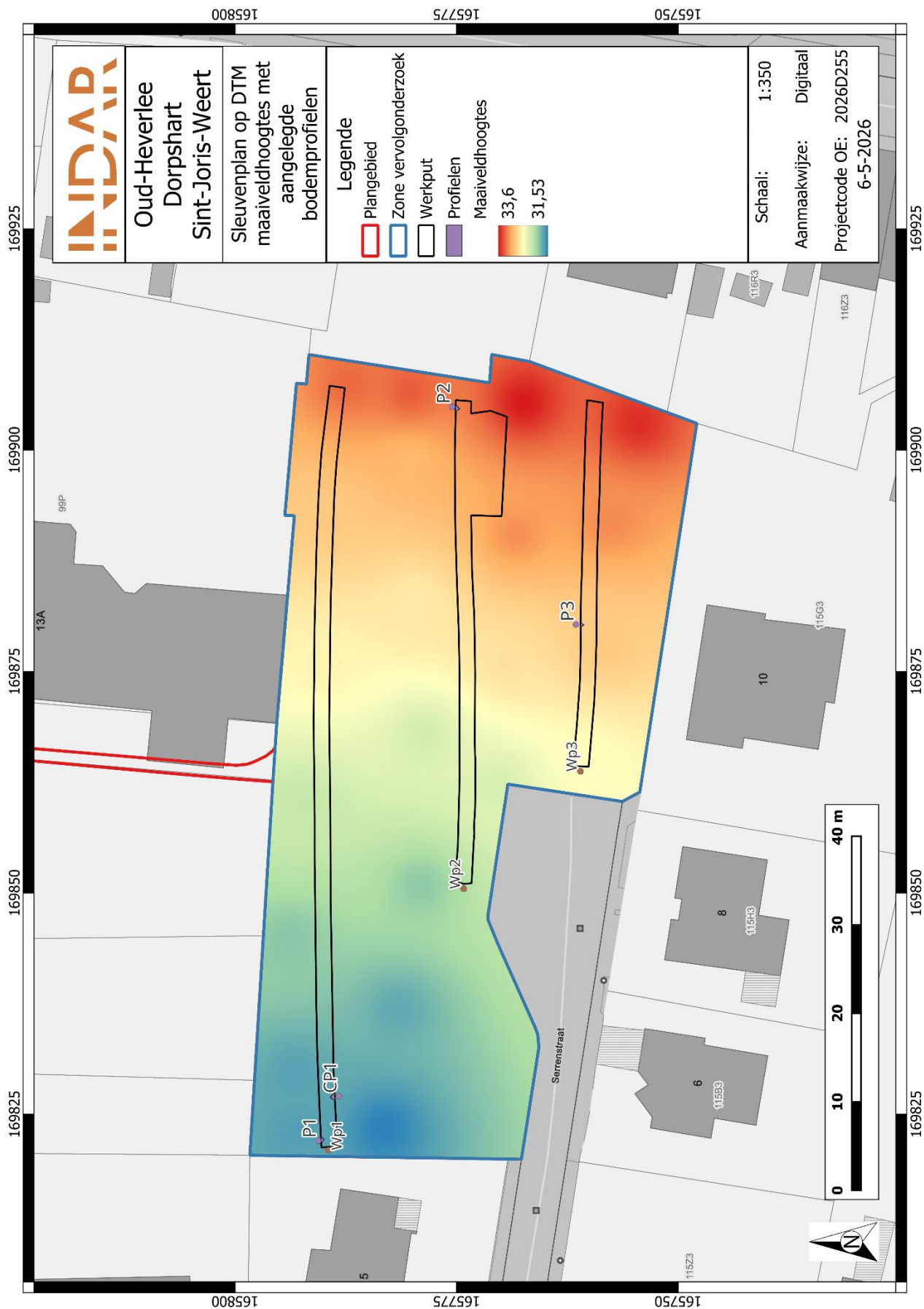
Figuur 22: Uitgevoerd proefsleuvenonderzoek op orthofoto.

4.3. Assessmentrapport

4.3.1. Assessment aardkundige opbouw

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen in de Vallei van de Dijle, die het Brabants Plateau doorsnijdt. Het terrein loopt hierbij af naar het westen, richting de Dijle. Deze stroomt op ca. 522 m van het plangebied. Op de bodemkaart van Vlaanderen staat het plangebied gekarteerd als OB-bodem: bebouwde zone. Net ten zuiden worden Aba0 (b)-bodems weergegeven, droge leemgronden met een textuur B-horizont.

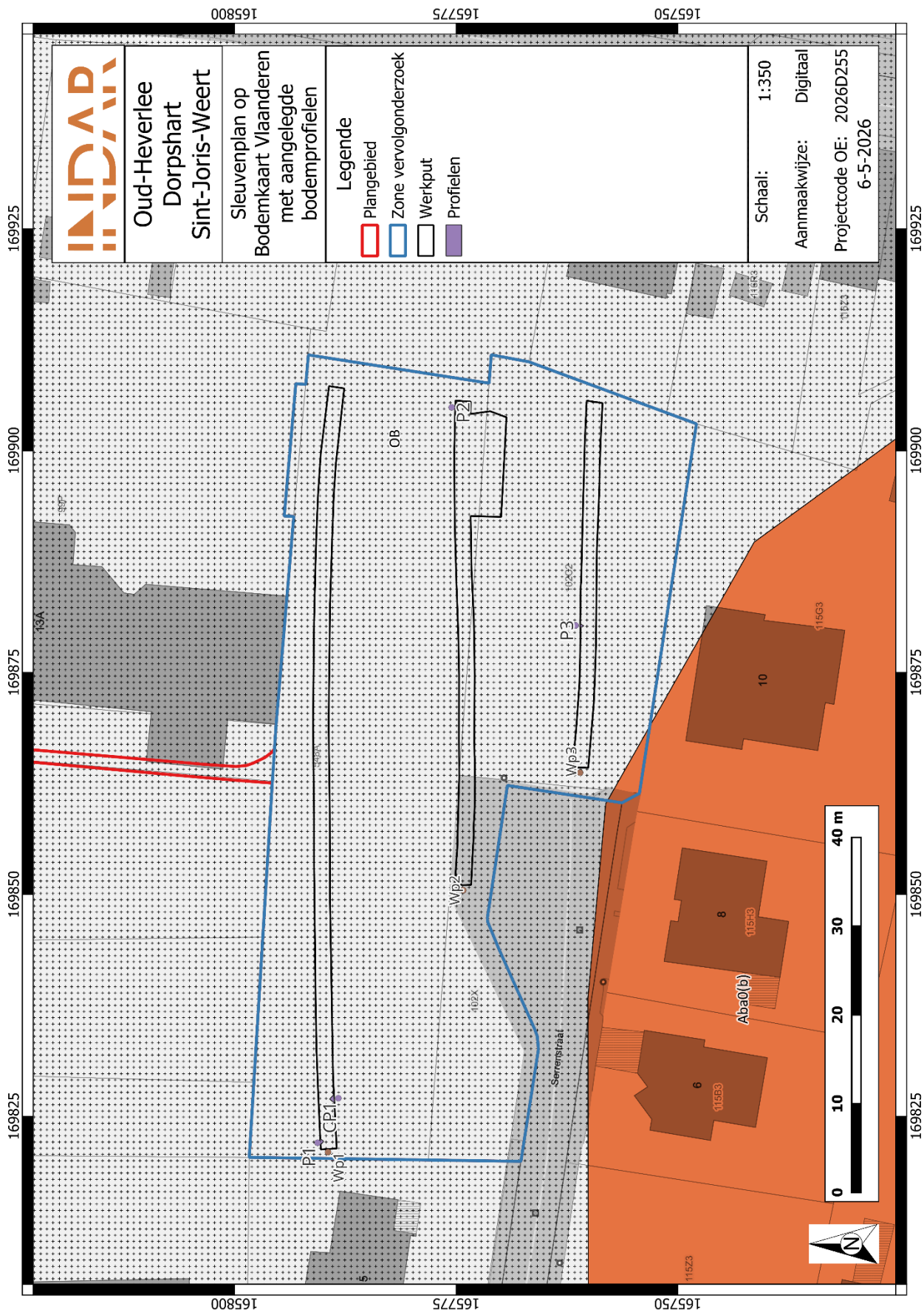
Het terrein zelf ligt volgens het digitaal hoogtemodel van Vlaanderen op een hoogte tussen ca. 30 en 35 m + TAW. De gemeten maaiveldhoogtes op het terrein liggen eveneens tussen ca. 31,5 m en 33,6 m + TAW, waarbij het westelijke gedeelte lager ligt. Het archeologische vlak volgt eenzelfde helling naar het westen en werd aangetroffen op een diepte tussen ca. 30,6 en 32,8 m + TAW.

Figuur 23: Plangebied op het digitale terreinmodel (DTM) met weergave van de maaiveldhoogtes.

Figuur 24: Plangebied op het DTM met weergave van de vlakhoogtes.

Figuur 25: Plangebied op bodemkaart met weergave van de aangelegde bodemprofielen.

Verspreid over het terrein werden drie bodemprofielen aangelegd en één controleprofiel ter inzicht van de bodemopbouw. In twee profielen werd een **A/Coll./Bt/C- bodemopbouw** aangetroffen. In één profiel, in het meest oostelijke en hoger gelegen gedeelte van het terrein, werd een **A/Bt/C- bodemopbouw** geregistreerd. Deze bodems werden aangetroffen in een droge leembodem. Verspreid over het terrein werden verschillende grotere en kleinere verstoringen aangetroffen. Over het algemeen kwam de bodem overeen met de bodem **Aba0(b)** (droge leemgronden met een textuur B-horizont). Deze wordt volgens de bodemkaart aangetroffen net ten zuiden van het plangebied.

Profiel 1 (figuur 26) werd aangelegd in het oosten van werkput 1, in het laagstgelegen gedeelte van het terrein. In dit profiel werd bovenaan een ploeglaag aangetroffen van ca. 35 cm dik. Deze laag was donkerbruingrijs met baksteen- en houtskoolinclusies en recent afval. Hieronder werd een dikker pakket colluvium aangetroffen. Deze laag had een eerder zandig, lemige textuur en bevatten veel bioturbatie. Verder werden er nog sporadisch baksteen en houtskoolinclusies aangetroffen. Hieronder, op een diepte vanaf ca. 60 cm -mv, werd de Bt-horizont aangetroffen. Deze laag had eveneens een donkerder bruine kleur en had een leemtextuur. De bioturbatie was op dit niveau danig minder. Hieronder werd op een diepte van ca. 90 cm -mv de C-horizont aangetroffen. Deze laag was lichter bruin van kleur en vertoonde sporen van cryoturbatie. De textuur begon hier opnieuw zandig te worden. Net ten oosten van profiel 1 werd een controleprofiel aangelegd (CP1, figuur 27) waarbij de overgang tussen het colluvium en de Bt-horizont duidelijker te zien was (rode pijl).

Profiel 2 (figuur 28) werd aangelegd op het hoogstgelegen gedeelte van het terrein, in het oosten van werkput 2. Hier bleek het colluvium niet meer aanwezig te zijn. Onder de grijsbruine Ap-horizont (ca. 30 cm dik) werd onmiddellijk de Bt-horizont aangesneden. Deze horizont toonde zich als een lichtere, bruinere laag. Hier was nog meer bioturbatie te zien in vergelijking met de Bt-horizont in profiel 1. Hierdoor werd het archeologisch vlak op sommige plaatsen lager aangelegd om toch voldoende zichtbaarheid te bekomen. Deze Bt-horizont had eveneens een meer lemige textuur in vergelijking met de boven- en onderliggende zandigere leemstructuur van de Ap- en C-horizonten. Onder de Bt-horizont werd op een diepte van ca. 75 cm -mv de C-horizont aangetroffen die opnieuw sporen vertoonde van cryoturbatie.

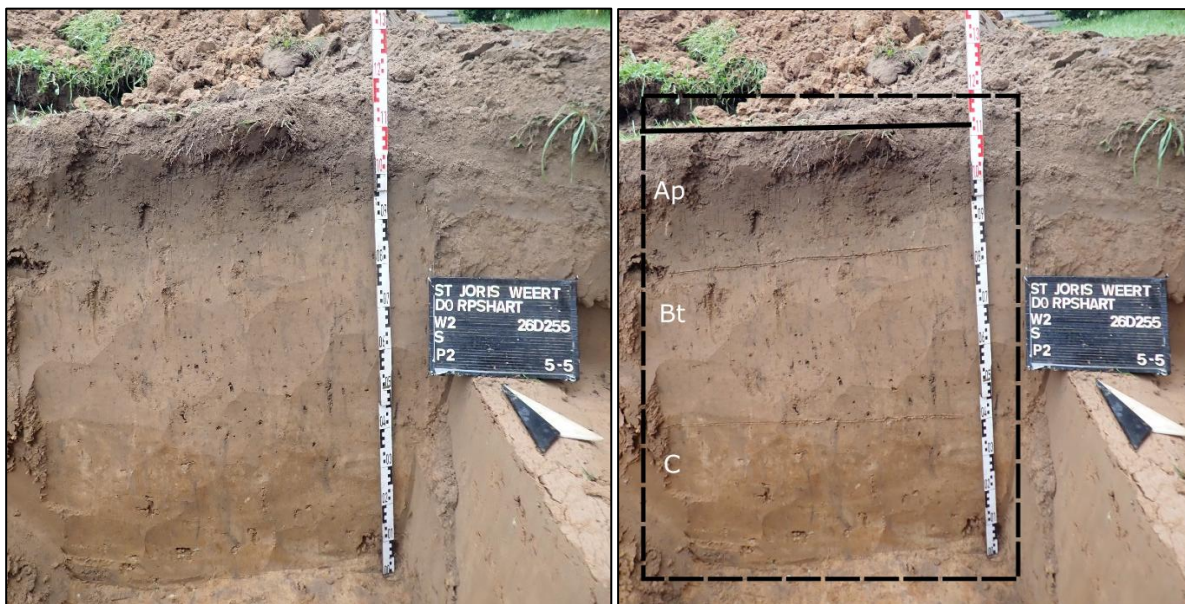
Profiel 3 (figuur 29) werd halverwege de helling van het terrein, in het westen van werkput 3 aangelegd. De ploeglaag was hier aanzienlijk dikker (ca. 60 cm) dan op de rest van het terrein. Hieronder werd nog een dunnere laag colluvium aangetroffen van ca. 20 cm dik. Op een diepte van ca. 80 cm -mv werd dan de Bt-horizont aangetroffen. Op een diepte van ca. 110 cm -mv werd de C-horizont aangetroffen. Deze horizonten vertoonden allemaal een gelijkaardige kleur, textuur en gelijkaardige inclusies als in de andere profielen.

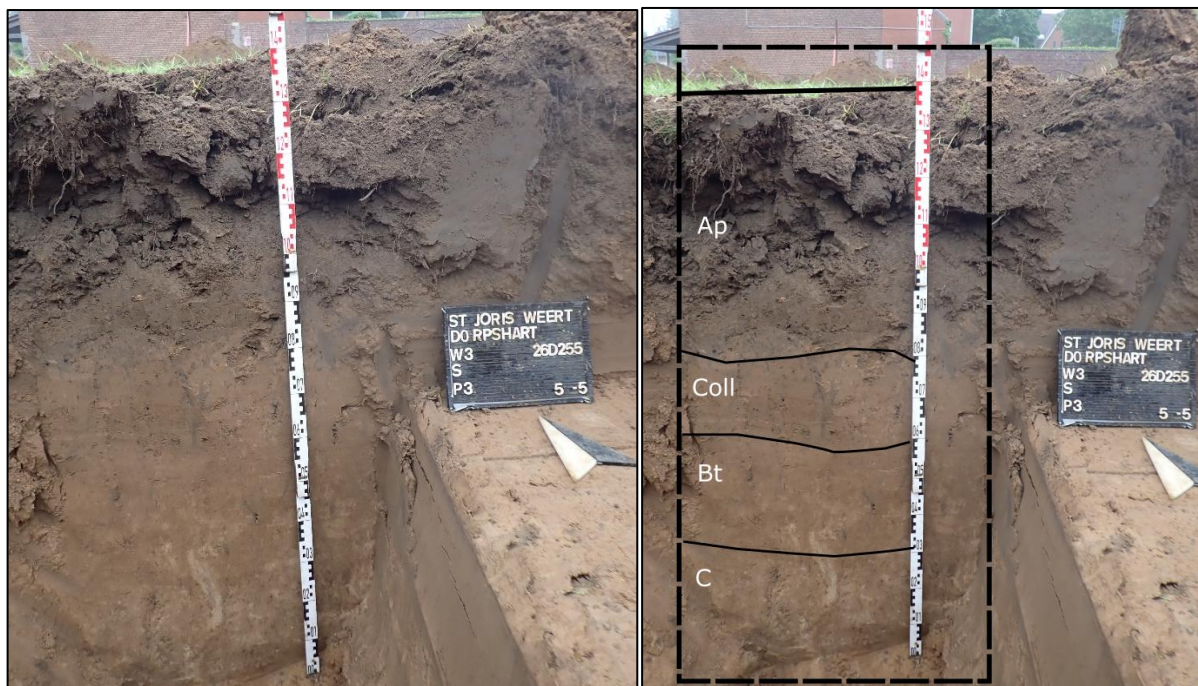
Figuur 26: Profiel 1 op foto en op tekening.

Figuur 27: Controleprofiel (CP1) in Wp1, ten oosten van profiel 1.

Figuur 28: Profiel 2 op foto en op tekening.

Figuur 29: Profiel 3 op foto en op tekening.

4.3.2. Assessment sporen en structuren

Tijdens de aanleg van de proefsleuven werden in totaal 3 spoornummers uitgedeeld. De sporen werden geregistreerd in het oosten van werkputten 2 en 3. Twee van deze sporen (S2 en S3) bleken bij het couperen natuurlijk te zijn. Verder werden er verschillende verstoringen aangetroffen, verspreid over het terrein (figuur 33). In werkput 1 werd één natuurlijk spoor geregistreerd. De bijhorende allesporenkaart (figuur 34) is eveneens toegevoegd in bijlage.

Spoor 1 (figuur 30) werd aangetroffen in het uiterste oosten van werkput 2. Dit spoor toonde zich in het vlak als een donkergrijs homogeen en ovaal spoor met baksteen, mangaan en houtskoolinclusies. Deze onderscheidde zich van de verstoringen door de lichtere grijze kleur en het ontbreken van duidelijk recente inclusies. Bij het couperen bleek deze zich ondiep (ca. 10 cm) en vrij strak in profiel te tonen. Op basis van de sterke aflijning wordt een vrij recente datering vermoed. Er werden geen vondsten gerecupereerd.

Sporen 2 (figuur 31) **en 3** (figuur 32) toonden zich in het vlak als lichtere bruine (met lichtgrijze vlekken), lineaire sporen met veel mangaaninclusies. Spoor 2 werd dichtbij spoor 1 in werkput 2 aangetroffen en spoor 3 eveneens in het oosten van werkput 3. Ter hoogte van sporen 1 en 2 werd een kijkvenster aangelegd zodat het verdere verloop van S2 gevolgd kon worden. Hieruit bleek dat deze een bocht maakte en dan verdween buiten de putwanden. Bij het couperen bleek deze geen duidelijke aflijning te hebben, waardoor deze geïnterpreteerd werd als natuurlijk, mogelijk een boomval. Spoor 3 in werkput 3 had een gelijkaardig uitzicht: lichter bruin met grijze vlekken en vele mangaaninclusies en bioturbatie. Ook bij het couperen bleek deze geen duidelijke aflijning of vulling te hebben, waardoor deze eveneens als natuurlijk werd geregistreerd. Geen van deze sporen leverden vondstmateriaal op.

Figuur 30: Vlaktfoto en coupefoto van S1 in Wp2.

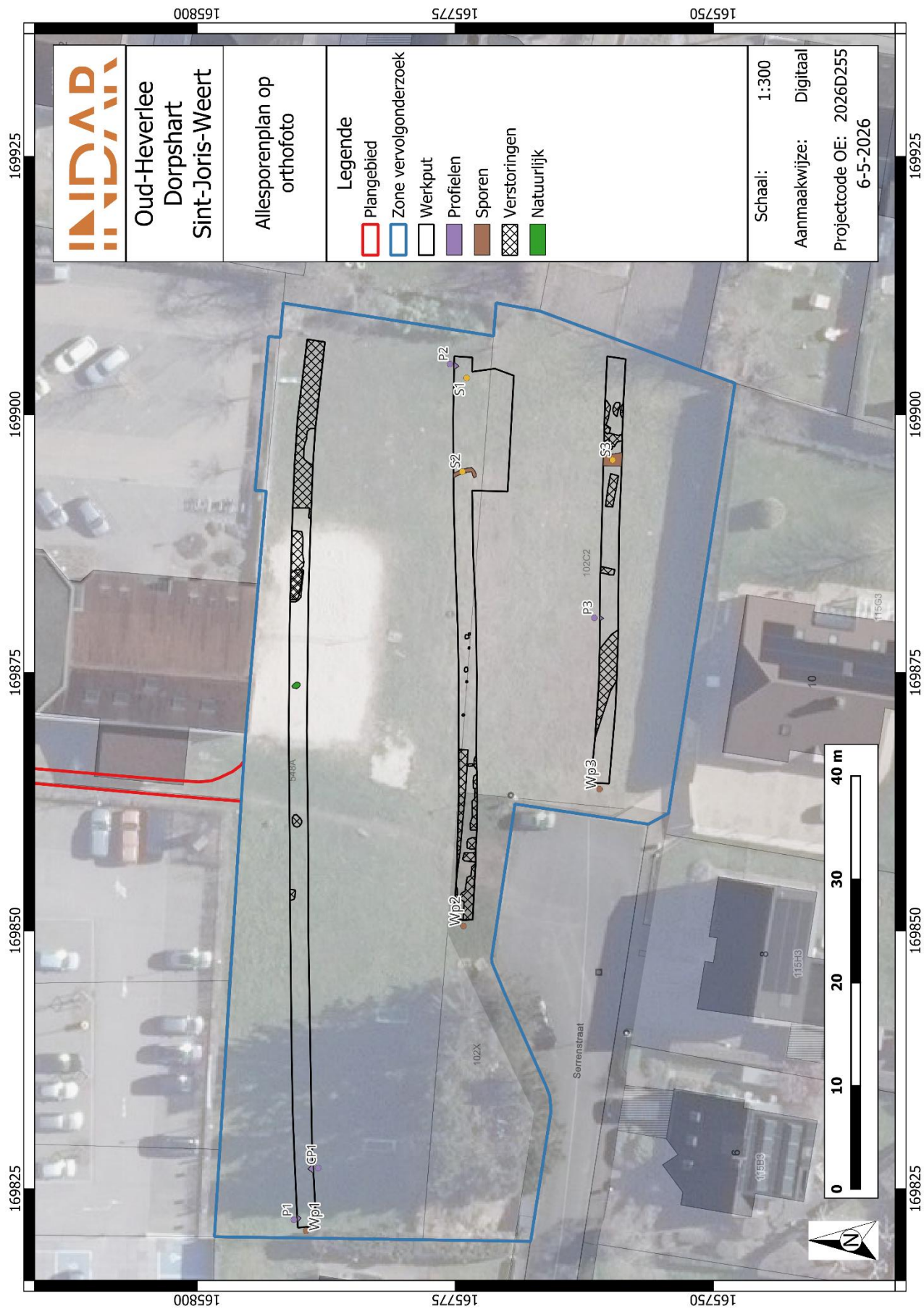
Figuur 31: Vlaktfoto en coupefoto van S2 in Wp2.

Figuur 32: Vlakfoto en coupefoto van S3 in Wp3.

Figuur 33: Verstoringen aangetroffen verspreid over het terrein.

Figuur 34: Allesporenkaart op de orthofoto en GRB.

4.3.3. Assessment vondsten

Er werden zowel bij de aanleg van de vlakken, registratie van de profielen en sporen geen vondsten aangetroffen.

4.3.4. Assessment stalen

Er werden eveneens geen sporen aangetroffen waarbij vullingen aanwezig waren die relevant zijn voor staalname. Natuurwetenschappelijk onderzoek en conservatie zijn hierdoor niet nodig.

4.3.5. Conservatieassessment

Niet van toepassing.

4.4. Besluit

4.4.1. Datering en interpretatie

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd het archeologisch leesbaar niveau aangetroffen tussen ca. 30 cm en 80 cm -mv. Hierbij liep het vlak af vanaf het oosten naar het westen, richting de Dijle (ca. 520 m). In twee profielen, centraal en in het westen van het terrein, werden colluvium-pakketten aangetroffen. In het oosten, op het hoger gelegen gedeelte, werd onder de ploeglaag onmiddellijk de Bt-horizont aangetroffen.

Bij het aanleggen van het vlak werden enkele mogelijke sporen geregistreerd en verschillende verstoringen aangetroffen. Twee van de drie sporen (S2 en S3) bleken bij het couperen geen duidelijke aflijning of vulling te hebben en werden verder geïnterpreteerd als natuurlijk. S1 bleek bij het couperen ondiep te zijn, met een duidelijke aflijning. Op basis van de strakke aflijning wordt een eerder recente datering vermoed. Verder werd in werkput 1 één natuurlijk spoor geregistreerd. Noch bij de aanleg van het vlak, noch bij het couperen van de sporen werden vondsten aangetroffen.

4.4.2. Verklaring ontbreken archeologisch ensemble en confrontatie resultaten eerder vooronderzoek

Op basis van het bureauonderzoek werd er een hoge archeologische verwachting opgesteld voor steentijdsites. Deze verwachting werd echter bijgesteld naar laag na het uitvoeren van het verkennend archeologisch bodemonderzoek. Verder werd er een matig tot lage verwachting opgesteld voor sites uit de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen. Er was dan weer een hoge verwachting voor eventuele sites uit de recentere perioden. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen.

4.4.3. Kennisvermeerderingspotentieel en aanbevelingen

Het proefsleuvenonderzoek te Sint-Joris-Weert, Dorpshart leverde geen archeologische relevante sporen op. De aangetroffen sporen werden voldoende geregistreerd en/of afgewerkt om de nodige informatie in te kunnen winnen om uitspraak te kunnen doen omtrent het kennispotentieel van het terrein en verdere aanbevelingen. Zo werden alle aangetroffen sporen gecoupeerd en gedocumenteerd. Concluderend kan gezegd worden dat er geen nederzettingssite of site met funeraire of artisanale contexten werd aangetroffen. Noch werden er vondsten gedaan die de aanwezigheid van een archeologische vindplaats doen vermoeden. Aanvullend onderzoek zou gezien het ontbreken van archeologisch relevante sporen niet tot kenniswinst leiden. **Hierdoor is geen verder archeologisch onderzoek noodzakelijk.**

4.4.4. Beantwoording onderzoeksvragen

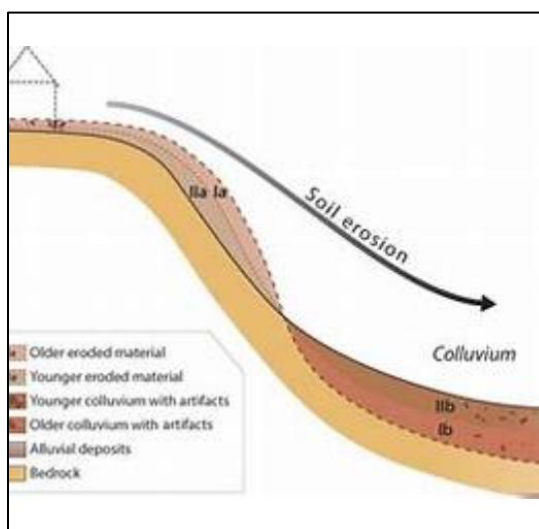
Bodem en paleolandschap

- Welke bodemhorizonten worden in de boringen of profielen aangetroffen en wat is de genese ervan? Welke zijn de bodemprocessen die hiermee geassocieerd worden?

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd over het gehele terrein een A/Bt/C-bodemopbouw aangetroffen, met centraal en in het westen van het terrein een pakket colluvium, dat dikker wordt naar het westen toe. Dit komt grotendeels overeen met de resultaten van het landschappelijke bodemonderzoek en een A_{ba}0(b)-bodemopbouw, gekarteerd op de Bodemkaart Vlaanderen net ten zuiden van het plangebied.

- Wat is de relatie tussen deze bodemhorizonten en het omliggende landschap?

De aanwezigheid van een colluviumpakket op de Bt-horizont is te wijten aan de ligging van het plangebied op de helling van de vallei. Boven op de helling treedt er erosie op, waar de helling het steilste is, waarna deze sedimenten opnieuw afgezet worden wanneer de hellingsgradiënt afneemt. Dit laatste is het geval centraal en in het westen van het plangebied.

Figuur 35: Schematische toelichting hellingsafzettingen.¹²

- Vertegenwoordigen deze horizonten relevante archeologische niveaus?

Ja.

- o Indien deze horizonten relevante archeologische niveaus omvatten: Wat is de aard van dit niveau?

Dit betreft de top van de Bt-horizont. Dit niveau ontwikkelde in het moedermateriaal door bodemvormende processen en geeft het niveau aan dat langdurig stabiel is gebleven en toch dicht bij het oppervlak ligt. In de onderliggende C-horizont hebben deze processen niet plaatsgevonden.

- o Heeft dit niveau een duidelijke begrenzing?

Dit niveau werd aangetroffen op een diepte tussen ca. 30 cm en 80 cm -mv.

- o Kan dit niveau gedateerd worden?

¹² LEHMKUHL et.al. 2023, p. 212.

De C-horizont kan gedateerd worden als eolische leem uit het weichseliaan (laat-pleistoceen), mogelijk vroeg-holoceen. Hierin heeft zich stelselmatig de Bt-horizont ontwikkeld.

- Zijn er aanwijzingen dat dit niveau geassocieerd kan worden met een archeologische site?

Neen. Over het gehele terrein werd één antropogeen spoor aangetroffen, meerdere natuurlijke sporen en verschillende verstoringen. Op basis van deze resultaten kan opgemaakt worden dat er geen waardevolle archeologische site aanwezig is binnen de contouren van het plangebied.

- Wat is de bewaringstoestand van dit niveau?

Het niveau is goed bewaard, afgezien van de verstoorte zones.

- Wat is de impact van de geplande graafwerken op dit niveau?

De vondsten en observaties opgedaan tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn niet van dien aard dat een archeologisch waardevolle site bedreigd zou worden door de werken die gepland zijn (boderverstoring tot ca. 50 cm -mv) binnen de contouren van het plangebied.

Sporenbestand

- Zijn er sporen aanwezig? Wat is de aard en de datering van de sporen?

Nee, er werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen.

- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

Niet van toepassing.

- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

Niet van toepassing.

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Niet van toepassing.

- Wat is de relatie tussen de bodem, de archeologische sporen en de landschappelijke context?

Niet van toepassing.

- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)? Is er een relatie met omliggende vindplaatsen?

Niet van toepassing.

- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?

Niet van toepassing.

- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Niet van toepassing.

Impact geplande bodemingrepen

- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle - archeologische vindplaatsen?

Niet van toepassing.

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (maatregelen behoud in situ)?

Niet van toepassing.

Motivatie en bepalingen mogelijk verder archeologisch onderzoek

- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

- o Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?

Niet van toepassing.

- o Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?

Niet van toepassing.

- o Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

Niet van toepassing.

- o Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Niet van toepassing.

- o Wat is de financiële impact van eventueel vervolgonderzoek?

Niet van toepassing.

4.4.5. Samenvatting

In het kader van de geplande heraanleg van Dorpshart te Sint-Joris-Weert, vond binnen het plangebied het vooronderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van een proefsleuvenonderzoek plaats.

Tijdens dit onderzoek werd een archeologisch relevant niveau aangetroffen op een diepte tussen ca. 30 en 80 cm -mv. In twee van de drie profielen werd een A/Coll/Bt/C-bodemopbouw aangetroffen. Dit werd vooral aangetroffen centraal en in het westen van het plangebied. In het oosten (P2) werd een A/Bt/C-bodemopbouw aangetroffen. Afgezien van de sterk verstoorde delen in het terrein, komt deze opbouw overeen met een A_{ba0}(b)-bodempopbouw zoals deze is aangegeven op de bodemkaart van Vlaanderen net ten zuiden van het plangebied. Het colluvium werd aangetroffen op de lagere gedeelten van het terrein, waar de hellingsgradiënt afneemt.

Er werden drie spoornummers uitgedeeld, waarvan bij het couperen twee sporen een natuurlijke verkleuring betroffen (S2 en S3). Het derde spoor vertoonde in coupe zo'n strakke aflijning dat de datering vermoedelijk recent is (S1).

De aanwezige sporen werden reeds voldoende geregistreerd en/of afgewerkt om de maximale informatie in te willen. Aanvullend onderzoek zou niet tot kenniswinst leiden. Omwille van bovengenoemde elementen wordt beoordeeld dat er geen archeologische sites aanwezig zijn binnen het plangebied die met verder onderzoek nog tot kenniswinst kunnen leiden. Hierdoor wordt verder archeologisch onderzoek niet geadviseerd en wordt advies verleend tot vrijgave van het terrein.

5. LIJST MET FIGUREN

Figuur 1: Plangebied op de topografische kaart.	5
Figuur 2: Plangebied op de kadasterkaart (GRB).	6
Figuur 3: Inplantingsplan van de toekomstige inplanting op orthofoto.	10
Figuur 4: Situering van de landschappelijke boringen op het orthofoto uit zoals voorgesteld in de archeologienota met ID 35532.	14
Figuur 5: Terreinfoto's tijdens de uitvoer van het landschappelijk bodemonderzoek.	15
Figuur 6: Uitgevoerde landschappelijke boringen op orthofoto.	16
Figuur 7: Boring 1, met een leesrichting van linksboven naar rechtsonder.	18
Figuur 8: Boring 2, met een leesrichting van linksboven naar rechtsonder.	18
Figuur 9: Boring 3, met een leesrichting van linksboven naar rechtsonder.	19
Figuur 10: Boring 4, met een leesrichting van linksboven naar rechtsonder.	19
Figuur 11: Boring 5, met een leesrichting van linksboven naar rechtsonder.	20
Figuur 12: Boring 6, met een leesrichting van linksboven naar rechtsonder.	20
Figuur 13: Synthesepan: aangetroffen bodemopbouw bij het landschappelijke booronderzoek.	21
Figuur 14: synthesepan aangetroffen bodemopbouw op DHM (m +TAW).	22
Figuur 15: inplanting van de verkennende archeologische boringen.	25
Figuur 16: Situering van de verkennende boringen op het orthofoto.	29
Figuur 17: Uitgevoerde verkennende boringen op orthofoto.	31
Figuur 18: Aangetroffen bodem tijdens het verkennend archeologisch booronderzoek.	33
Figuur 19: Plangebied op kadasterkaart (GRB) met weergave van de geplande proefsleuven.	38
Figuur 20: Terreinfoto's tijdens de uitvoer van het proefsleuvenonderzoek.	40
Figuur 21: Zicht op werkput 1 (boven), werkput 2 en het kijkvenster aan werkput 2 (midden) en werkput 3 (onder).	41
Figuur 22: Uitgevoerd proefsleuvenonderzoek op orthofoto.	42
Figuur 23: Plangebied op het digitale terreinmodel (DTM) met weergave van de maaiveldhoogtes.	44
Figuur 24: Plangebied op het DTM met weergave van de vlakhoogtes.	45
Figuur 25: Plangebied op bodemkaart met weergave van de aangelegde bodemprofielen.	46
Figuur 26: Profiel 1 op foto en op tekening.	48
Figuur 27: Controleprofiel (CP1) in Wp1, ten oosten van profiel 1.	48
Figuur 28: Profiel 2 op foto en op tekening.	49
Figuur 29: Profiel 3 op foto en op tekening.	49
Figuur 30: Vlakfoto en coupefoto van S1 in Wp2.	50
Figuur 31: Vlakfoto en coupefoto van S2 in Wp2.	50
Figuur 32: Vlakfoto en coupefoto van S3 in Wp3.	51
Figuur 33: Verstoringen aangetroffen verspreid over het terrein.	51
Figuur 34: Allesporenkaart op de orthofoto en GRB.	52
Figuur 35: Schematische toelichting hellingsafzettingen.	55

6. BIBLIOGRAFIE

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2019. Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0), Brussel.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2026. Geoportaal. Available at: <https://geo.onroerendergoed.be>.

BEYAERT, M. et al., 2006. België in kaart. De evolutie van het landschap in drie eeuwen cartografie, Brussel: Uitgeverij Lannoo.

CAI, 2026. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerendergoed.be/>.

CARTESIUS, 2026. Cartesius. Available at: www.cartesius.be.

DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. Geomorfologische kaart van België 1:50000.

DE RUITER, C. 2026. Archeologienota - Oud-Heverlee Dorpshart St-Joris-Weert. Beerse.

DEVROE A, & BERVOETS G. 2019. Nota - Sint-Joris-Weert, Beekstraat. Mechelen.

DEVROE A, & BERVOETS G. 2020. Nota - Sint-Joris-Weert, Beekstraat 15. Mechelen.

DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN (DOV) 2026. Available at: www.dov.vlaanderen.be

GEPUNT, 2026. GEOPUNT VLAANDEREN.

IOE, 2026. Inventaris Onroerend Erfgoed. Available at: <https://inventaris.onroerendergoed.be>.

LEHMKUHL, F. et.al. 2023. "The loess landscapes of the Lower Rhine Embayment as (geo-)archeological archives – insights and challenges from a geomorphological and sedimentological perspective", *E&G Quaternary Science Journal* 72.

Voorblad:

CARTESIUS, 2025. *Cartesius, Kaartlaag 1939* Available at: http://www.cartesius.be/arcgis/home/webmap/viewer.html?url=https://wmts.ngi.be/arcgis/rest/services/seamless_carto__default__3857__800/MapServer&lang=nl

7. BIJLAGEN

LBO:

- Fotolijst
- Boorstaten
- Boorlijst

VAB:

- Vondstenlijst

PS:

- Allesporenkaart
- Fotolijst
- Sporenlijst